

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTROZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELELVEL MINDEN NAP.
KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Nacionalizmus - internacionalizmus

Irta: Bencze István.

Alig van kérdés, amely körül az utolsó tíz esztendő alatt oly ádázul lobogott volna a harc tüze, mint a nacionalizmus-internacionalizmus.

A tulzó nacionalisták tudni sem akarják az egész emberiség iránti ragaszkodásról, általános emberi szolidaritásról, a nemzetek és fajok megértő együttműködéséről és megvetéssel utasítják az ellenkező álláspont híveit. Az internacionalisták viszont le szokták mosolyogni a nacionalizmus ósdi álláspontját, a nemzetnek az emberiség jövő fejlődésében semmi jelentőséget nem tulajdonítanak; lassan el fog tűnni minden nemzeti különbség és egyszínű, azonos gondolkodású és érzésű emberek egymást szerető és támogató milióból fog állani az emberiség...

Ha így szembe állítjuk a két szélsőséget, lehetetlennek látszik közöttük minden kompromisszum, pedig a szociális kérdés kivételével nincs még egy probléma a világon, amelynek megoldása, lehető békés elintézése manapság oly fontos volna. Igazán nem lehet áthidalni a nacionalizmus közötti nagy mélységet s e kérdés megoldhatatlansága ismét lángba fogja borítani a világot?

Mint mindig, amikor elkeseredetten és minden áldozatra készen állanak egymással szemben ellenfelek, mindkét félnek álláspontjában van rész igazság, anélkül, hogy bármelyiknek teljesen igaza volna. Volt idő, amikor a nemzet, illetve az annál hol nagyobb, hol kisebb terjedelmű állam volt az a legnagyobb emberi társaság, amelyre szűkség volt. (A kérdés tárgyalását kissé megnehezíti, hogy a tulzó a nemzet fogalmát állandóan összekeverik az államéval.) A nemzet, akár a német, akár a francia, olasz vagy angol, nem egységes összetételű, hanem egymástól többé-kevésbé különböző törzsek-ből alakult. A törzshöz való ragaszkodás tulzó annak idején éppen egy hazáulaknak minősítették a törzsi önállóságnak egy bizonyos fokú feladását és egy nagyobb egység: a nemzet kialakítását, mint a tulzó nacionalisták ma a nemzetnél nagyobb egységek megalkotását.

A középkorban a reformációtól még nem érintett katolikus egyház, a buzgó vallásos szellem, az egységes keresztény kultúra egy nagy krisztusi közösségbe fogja össze Európa népeit, amelyek ismételtén indulnak közös vállalkozásra a kereszties háborúk és a pogányok elleni más hadjáratok folyamán. Az európai népek állandóan háborúznak egymással, de e harcok a lo-vagiaság korlátai között folynak és nem fajulnak irtó háborúkká. Az ellenfelek megbecsülik egymást, aki becstelen fegyverekkel él, azt mindkét oldalon megvetik, az ellenfél hősiességét és hőseit is megbecsülik s a hadjárat végeztével őszintén kibékülnek. A középkor hadjáratai kegyetlenségük dacára is, nagy lovagi tornákhoz hasonlók, a háboruban résztvevők testvérisége, a nagy keresztény közösséghez tartozása a gyűlölet tüzeit lehűtötte s a materiális harcokat többé-kevésbé átszellemesítette. A középkorban tehát nagyon erős nemzetközi kapcsolatok fűzték össze földrészeink népeit. A túrelmetlen nacionalizmusnak annál kevésbé lehetett nyoma, mivel a ma egységes nemzetek közül még csak egyik-másik van kialakulóban s a közös latin nyelv mellett a műveltek, az

uralkodó osztályok életében a nemzeti nyelvnek kevés szerepe van.

Az ujkorban megszűnik Nyugat- és Középeurópa vallási egysége s a renaissance által új életre keltett görög-római műveltség a középkori egységre törekvését helyett a görög individualizmust teszi uralkodó politikai irányvá. Míg a középkorban egységes nemzet, illetve állam nem volt, ellenben az államok között erős internacionális kapcsolatok, addig az ujkorban az egyes államok egysége fokozódik, az internacionális vallási, erkölcsi, kulturális és jogi kapcsolatok számai gyöngülnek és szétszakadoznak, csak a gazdasági összetartozás nő.

A legujabbkorban a kapitalizmus kifejlesztésével a népek ismét erősebb — kulturális és gazdasági — függőségbe jutnak egymástól s főleg e körülménynek köszönhető az emberiség eleddig példátlan kulturális és gazdasági fellendülését. A nemzetek összetartozását növelni tehát annyi, mint az emberi haladás érdekében dolgozni, a nemzetek közötti gyűlöletet szítani pedig annyi, mint az emberiség boldogulása ellen törni. A világháború és az azóta eltelt évtized megmutatta, hogy e ponton mennyire „elmaradt”, lebarbározott középkornak volt igaza: korunkban a nemzetek gazdasági és kulturális összefüggésének erősödése nem bírta elenyészni az erkölcsök vadságát s ha a középkor példájára erős erkölcsi kapcsolatok nem jönnek létre a népek, illetve államok között, úgy a következő világháborúban a népek egymást ki fogják irtani s a gyűlölködő nacionalizmus megemészti önmagát, megsemmisíti az általa vezérelt népeket. Sőt újabb világháború nélkül is elpusztul (a gazdasági háborúban) minden gazdasági és kulturális vívmány, amellyel a fehér faj az utolsó évszázadok folyamán a világot megajándékozta, ha a népek gyűlölködése nem szűnik.

Az emberi önzés egyik megnyilvánulási módja a széthúzás, elkülönítés, a gyűlölet, ez hozza létre az egyes és nemzeti individuumok végtelen sokaságát. Az önzésnek e formája szükséges és egészséges, bármennyire sopánkodni miatta beteges, véremlékű pacifisták. Szükséges, hogy az egyesek és a nemzetek minél teljesebben kifejthessék egyéniségüket, minél sajátosabb és különbözőbb egyéniségek viruljanak ki, mert az összességnek, az emberiségnek éppen e sok jól kifejlesztett egyéniség a legnagyobb kincse. Nem áll tehát, hogy Európának a nemzeti individuumok végtelen változatossága, fogyatkozása, gyarlósága volna. Európának gyarlósága, hogy a sok értékes, nagyra hivatott nemzeti egyéniséget nem tudja összefogni közös célok, az emberi lét legmagasabb céljainak szolgálatára. Amikor elismerjük a széthúzás, elkülönítés, nacionalizmus elvének fontosságát, egyszersmind hangsúlyozni kívánjuk az együttműködés, szolidaritás, kölcsönös támogatás nagy jelentőségét is, ami csak másik megnyilvánulási formája az emberi önzésnek, nem pedig valami beteges önfeláldozás, hiszen az egyének a saját érdekükben alkották meg a nemzeteket és a nemzeteknek is saját fennmaradásuk érdekében kell ma már összefogni magasabb közilletté, amilyen lenne az európai államszövetség is.

A széthúzás, a verseny elve nem szűnik meg a nemzetben belül sem, csak formája változik, nemesedik meg: vá-

lasztási harc, gazdasági verseny, kenyérharc lesz belőle, ami még mindig elég gyilkos küzdelem. Az Európai Egyesült Államokból sem szűnik meg a népek küzdelme, hanem csak nemesebb formákat öltene.

A küzdelem, a verseny megszűnése egyet jelent az élet megszűnésével, de e küzdelem a létért nem szükségképpen véres háború.

Az egységes Európa célja nem lehet az, mint ábrándos internacionalisták gondolják, hogy megsemmisítse a nemzetet, sőt ellenkezőleg lehetővé fogja tenni a nemzeteknek, hogy jobban kifejthessék individualitásukat. A Német-birodalom kebelén belül a poroszok, bajorok, szászok, svábok stb. elvesztették-e saját külön egyéniségüket? Nem. Az egységes Európán belül, egzisztenciájában jobban biztosítva, csak annál szebben kiteljesedik majd minden egyéni és nemzeti individualitás.

Az ősember, aki csak egyetlen közületnek, a kevés tagból álló hordának a tagja, vagy a majom, inkább individuum-e fejlettebb egyéniség, mint a sokféle közülethez tartozó ember? Természetesen nem. A sokféle közösséghez tartozás nem fogja megsemmisíteni, hanem még inkább differenciálni fogja az ember egyéniségét. Egyszerre számos, körszerűen parallel futó közösség tagja lehet az ember, anélkül, hogy egyik a másikat zavarná. Tagja lehet

a családnak, községnek, az Európai Egyesült Államoknak, az egyetemes emberi szolidaritásnak: egyik sem semmisíti meg a másikat, sőt a nagyobb a kisebből épül föl, azt föltételezi, mint az egész emberi test az egyes szerveket s az alapelemet, a sejteket. Minél összetettebb egy szervezet, annál fejlettebb, feltéve, hogy a különnevi szervek összefüggenek és egymást támogatják. Az emberiség s Páneurópa fejlettsége feltételezi az alkotó nemzet-individuumok minél nagyobb fejlettségét. A nemzetet, a századok munkája, sok vér és áldozat árán létrejött nagy értéket nem szabad, de nem is szükséges megsemmisíteni.

Ha létrejön az Európai Egyesült Államok, éppen végtelenül változatos és összetett voltánál fogva Európa lesz a föld legfejlettebb része.

A nacionalizmusból még nem föltétlenül következik, hogy más nemzetek romlására törjünk, az internacionalizmusból sem, hogy nemzeti egyéniségünket feláldozzuk, vagy jogos nemzeti érdekeinkről lemondjunk.

A tulzó nacionalizmus lehetetlenné teszi, hogy békecséggel együtt éljünk a népek nagy családjában, tehát a pusztulásba visz. Az általában divatos internacionalizmusból nemzeti mivoltunk megsemmisülése következik. Ez is, az is pusztulás, a kettőt azonban jóakarattal harmóniába lehet hozni, talán ez lesz a jövő fejlődés útja.

A debreceni református egyház az elemi iskolai alapjának 84.205 pengős hiánya miatt tiz százalékos iskolafenntartási adót vet ki

Az iskolai terhek a legujabb kormányintézkedések miatt jelentékenyen emelkedtek, viszont a gazdasági helyzet miatt az alap haszonbér jövedelmei erősen csökkentek — Az iskolafenntartási terhek nélkül évi 200.000 pengője lenne az egyháznak új alkotásokra

Debrecen városnak és a debreceni református egyháznak iskola terhei egyre szaporodnak az évek során gróf Kelebsberg Kuno kultuszminiszternek ismeretes iskolapolitikája folytán, amely az elemi iskolák fenntartásának egyre több és több terhet hárítja át a törvényhatóságokra és az egyházakra. Súlyosítja a helyzetet az is, hogy a mezőgazdasági helyzet romlása folytán a város és az egyház költségvetése is egyre szűkebb és szűkebb keretek közé szorítódik. Ilyen körülmények között a debreceni református egyháznál már a mult esztendőben előre vetette árnyékát az, hogy az iskola

fenntartási költségeket rendkívüli bevételekből kell fedezni. Ebben az esztendőben bekövetkezett, amittel az egyház vezetősége minden áron meg akarta kimélni a híveket: *iskolafenntartási adót kell kivetni, amely ez évben az állami egyenes adónak 10%-a lesz.* A presbitérium nemcsak áldozatkészséggel vállalta ezt a terhet, amely más egyházak egyházfenntartási terhéhez képest nem is jelentékeny.

A presbitérium ma délután tartott ülésében foglalkozott az iskolafenntartási adó kivetésének ügyével. A tárgyat dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző ismertette, rámutatva a következőkre:

84'205 pengős fedezetlen hiány az iskolafenntartási alapnál

Az egyház 1930—31. évi költségvetése azt mutatta ki, hogy a folyó költségvetési évben az elemi iskolai alapnak 84.205 P 79 fillér olyan hiánya lesz, melyet az egyház jelenlegi bevételi forrásaiból egyáltalán nem lehet fedezni. A presbitérium azonban intézkedés előtt bevárta a mult számadási évi zárószámadást, hogy eként a költségvetés adatait pontosabban lehessen ellenőrizni.

Az 1929—30. év zárószámadása a következő adatokat tartalmazza:

I. Az egyház közszükségletti alapjának (vagyis a tulajdonképeni egyházi pénztárnak) összes bevétele volt: 554.413 P 40 fillér, összes kiadása pedig: 349.519 P

64 fillér. Eként bevételi többlet volt: 204.893 P 76 f.

Az egyház gazdálkodása tehát magában véve egyenesen fényes eredményt mutat fel, mert hiszen még a mai nehéz gazdasági viszonyok közt is több mint kétszázézer pengő feleslege van, amely hatalmas összegből sokat lehetne alkotni. Évente több mint 200.000 P megtakarított összegből akár minden évben egy új templomot lehetne felépíteni.

II. A többi alapok azonban nagyon kedvezőtlen eredménnyel zárultak. — *Hiányt mutatnak fel a következők:* 1. Az ispotályi alap hiánya: 13.118 P 79 f. 2. Az árva alap hiánya: 1.211 P 99 f. 3. A

Dóczi-intézeti alapok hiánya 109,570 P 54 f., az elemi iskolai alap hiánya pedig: 169,425 P 83 f. Az alapok hiányainak végösszege tehát: 293,327 P 15 f.

III. A tulajdonképeni egyházi gazdálkodás által felmutatott 204,893 P 76 f. nagy bevételi többlet és felesleg tehát mind a hiányoknak fedezésére fordítandó: sőt még a felesleg teljes felhasználása után is *fenmarad az elemi iskolai*

alpnál 88,433 P 39 f. olyan hiány, melynek fedezete a mai bevételi forrásokból nem lehetséges.

A zárószámadás végső eredménye tehát az, hogy az elemi iskoláztatásnak az elmúlt számadási évben 88,433 P 39 f. teljesen fedezetlen hiánya maradt.

Ezt a nagy hiányt, szemben a megelőző évek kedvező eredményével, főleg két körülmény okozza:

Csökkentik az állami hozzájárulást és 100.000 pengő haszonbérvesztése van az egyháznak

1. Először az, hogy az iskolai terhek a legújabb kormányintézkedések folytán jelentősen emelkedtek. A tanári és tanítói fizetésekből és lakáspénzekből ugyanis most már évi 77,933 P 20 fillérrel lesz kötelek az egyház többlet fizetni, mint régebben. Az iskolai terheknek ez az emelkedése magában elégséges volna arra, hogy az iskolai alapok egyensúlyát megingassa.

2. Másodszor a nagy hiányt az a körülmény idézi elő, hogy az egyház és közelebbről az elemi iskolai alap bevételei a földbirtokok haszonbérjövödelmének a terményárak katasztrofális zuhanása folytán előállott csökkenése következtében jelentősen megapadtak. *Mintegy évi 100,000 P-t veszít az egyház ma már a haszonbér csökkenése folytán.*

A zárószámadás 88,433 P 39 f. fedezetlen hiánya magában véve is nagy csapást jelent iskoláinkra. Azonban még fokozódnak aggodalmaink, ha a folyó évi szükségletekre goncunk. A fenti két körülmény folytán ugyanis az iskolai alap helyzete a számadási évben

még sokkal súlyosabb lesz, mint a lezárt számadási évben volt. A terhek emelkedése és a bevételek csökkenése ugyanis jórésben még csak most fogja éreztetni hatását. Így

1. A kormány által egyházunkra hártott 77,933 P 20 f. új teherből csupán 1930 július 1-től, tehát a jelen számadási év első napjától kezdve szakadt rá egyházunkra évi 46,347 P 60 f. teljesen új kiadás.

2. Mivel a terményárak zuhanása csupán a folyó számadási évben érte el a mélypontot, mintegy újabb 40,000 P-vel lesz az egyháznak kevesebb haszonbérbevétele, mint a múlt szomorú számadási évben volt.

A fenti két tétel azzal a veszéllyel fenyeget, hogy a folyó számadási évben csaknem 90,000 P-vel fog nőni a számadási hiány. *Mig tehát a múlt zárószámadás 88,433 P 39 f. fedezetlen hiányt tüntet fel, addig a mostani számadási évben ezen felül még további 90,000 P hiányt kell számolni.*

144.000 pengő biztos jövedelmet ad az iskolafenntartási adó

A fenti okoknál fogva a presbitérium ezennel elhatározza, hogy

1. az 1931. év január 1-ső napjától kezdve további intézkedésig egyházunk tagjaira kivet 10%-os iskolai adót, amely az összes állami egyenes adók tőn rovandó ki. Ez adóból a megejtett kötelezettségek szerint évi 144,000 P biztos bevételek lehet számítani.

2. Emellett a presbitérium takaréksági bizottságot alakít, amelytől jelentést vár arra nézve, hogy minő megtakarítások volnának az egyház egész gazdálkodásában elérhető?

A presbitérium kiemeli ismételt az, hogy a mai világban csak végső szükségéből megszavazott iskolai adóra egyedül és kizárólag csak iskoláink megmentése végett van szükség.

Az előző számadatokból kiviláglik, hogy az egyháznak magának, iskolái nélkül, még nem is fényes volna a gazdasági helyzete, hiszen évi 200,000 P állana rendelkezésére új alkotásokra, melyekkel egyházunk hitéletét a virágzás igen magas fokára lehetne emelni.

Ezenfelül megállapítja a presbitérium azt is, hogy a jelenleg szedett 15%-os egyházi adóból eddig is csak alig 5%-ot használt fel az egyház szorosabb értelemben vett egyházi célokra, ellenben 10%-ot már eddigi egyházi adóból is az iskolák fenntartására volt kénytelen fordítani.

Amde az egyház szívesen áldoz iskoláira és most, amidőn az a kérdés áll egyházunk presbitériuma és hívei előtt, hogy akarjuk-e a református iskolákat megmenteni? — lehetetlen, hogy erre a kérdésre a hívek ne az áldozatkészség nemcsak érzelmétől áthatva válaszoljanak. Az ösök által megteremtett iskolákat nem szabad elveszni hagyni, hanem azokat minden erőnek latbavetésével meg kell menteni.

Nemcsak az ösök példája buzdít erre, hanem azok a példák is, amelyeket a többi református egyházközösség állított a debreceni nagy egyház elé. Hiszen köztudomásu, hogy az egyházi adó másutt jóval több, mint Debrecenben. A magyar adóügyek egyik legkiválóbb ismerőjének, dr. Vargha Imre pénzügyminiszteri államtitkárnak közléséből tudjuk, hogy egyes egyházközösségekben 200—300 százalék volt az egyházi adó, sőt egy helyen elérte az 1200%-ot.

Prima kemény KALAP P8.50
magolcsai Nagy Mihály
Isc uca 37. (Mistrmplo) mellett

Az előterjesztést, amely rendkívüli hatást tett a presbitériumra, teljes egészében, egyhangulag magáévá tette a gyűlés és névszerinti szavazással az iskolafenntartási járulékk kivételével döntött, megválasztva a takaréksági bizottságot is.

A szavazás után dr. Baltazár Dezső püspök a következőket jelentette ki:

— Amikor konstatáljuk, hogy ezt az áldozatot a presbitérium teljes egyhangúsággal hozta meg, lehetetlen ki nem jelenteni, hogy ez a presbitérium méltó a nagy ösök emlékéhez s mi, akik állandó

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásároló

25 szelvény és 1 pengő

szelvény
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAT

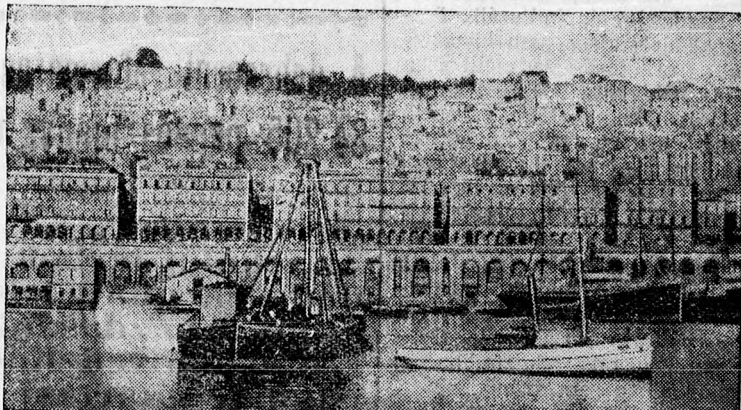
érdeklődéssel kísérjük az egyház sorsát, elmondhatjuk, hogy meg kell hajolnunk a presbitérium nagysága előtt.

Népszámlálási közlemények

A közönség tájékoztatása. — Háztulajdonosok figyelmébe. — Utasítás a számlalóbiztosoknak.

A népszámlálás befejezéséhez közeledik. A vezetőség elismeréssel állapítja meg, hogy a város közönségének tulajdoni része készségesen tett eleget törvényileg előirt hazafias kötelezettségének és készségesen állott a számlalóbiztosok rendelkezésére adatszolgáltatás céljából. Elnyésző csokély azoknak a száma, akik akár meg nem értés, akár más okból vonakodtak adatokat szolgáltatni. Ezekről a számlalóbiztosok irásban jelentést tesznek és az illetők a városházára be fognak idézteni, ha szükséges a közigazgatási hatóság közbejöttével. A vezetőség ezután is figyelmezteti az illetőket, hogy magatartásuk az 1919. XIX. törvénycikk és az 1914. XL. t.-c. büntető rendelkezései alá esik és a saját jól fel fogott érdekeikben jól teszik ha az idézés bevárása nélkül haladéktalanul megjelennek a városházán, földszint 5. alatt és ott nyomban kitöltik a szükséges kérdőíveket. Aki 10-én este 8 óráig nem tesz eleget adatszolgáltatási kötelezettségének önként, arról a vezetőség kénytelen lesz jegyzőkönyvet felvenni és ez esetben a törvény büntető szankciója, ha csak elfogadható indokolással az illető mulasztását nem igazolja, elkerülhető nem lesz.

Azon háztulajdonosokat, akiknek

Borzalmas földcsuszamlás Algirban. Az algiri óvárosrész, ahol a földcsuszamlás történt. Az alsó képen: Belső utcák uccája, ahol két ház teljesen rommá lett és a romok betemettek egy lakodalmi ünnepre készülő társaságot. A romok 60 embert öltek meg.

Tüzifa, szén és kokszt

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon úgy vágontételben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Faforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon 156 és 613. sz. (Aranybélyegot ragaszt) Salétrom ucca 5. szám.

villájuk, házuk van a kertsekben, mezőségen és erdőségen, de a villában, házbán senki nem lakik, mert esetleg az csak nyaralási célra szolgál, az ilyen házak tulajdonosait figyelmezteti a vezetőség, hogy házigyűjtővet az ilyen házakról is ki kell állítani, mert házigyűjtővet minden egyes házról ki kell állítani, ha az lakás céljaira szolgál, akár laknak benne, akár nem! Csak az épülőfélben levő és rombadőlt házakról nem állítunk ki házigyűjtővet. Ha mármint a számlalóbiztos a lakatlan házba, miután ott senki nem lakik, bejuttatni nem tud, sem a szomszédok nem tudják megmondani (esetleg a szomszéd házak is lakatlanok), hogy a ház kinek a tulajdona és a tulajdonos hol lakik, jegyzőket készít a hozzáférhetetlen házakról az ucca és házszám pontos feltüntetésével s a vezetőség a jegyzék alapján az adóhivatal utján megállapítja, hogy a ház kiki s a tulajdonost beidézi a házigyűjtővit kitöltésére. Kéri tehát a vezetőség azon háztulajdonosokat, akiknek ilyen nem lakott, de lakás céljára szolgáló házuk van, hogy ha még lehet, a lakásuk szerint illetékes számlalóbiztostól kérjenek házigyűjtővit a nem lakott ház számára és azt kitöltve juttassák el külön a központi hivatalba (Városháza, földszint 5.). Ha a számlalóbiztos a lakásukra már nem megy, mert a munkáját ott elvégezte, akkor szíveskedjenek a házigyűjtővit a központtól kérni és úgy kitölteni. Ugy a háztulajdonosoknak, mint a központi hivatalnak könnyebb ha idézés nélkül állíthatnak ki a kérdéses házak házigyűjtővit, azért szíveskedjenek a háztulajdonosok a fent leirt módon eljárni.

A számlalóbiztosokat utasítja a vezetőség, hogy mindenki azonnal jelentse telefonon 11—30, alatt, hogy kerületével a 10-ik napon délelőtt mennyire van és be tudja-e a 10-ik napon feltétlenül fejezni, vagy segítséget kér. Ismételt kérdezősködés elkerülése végett közli a számlalóbiztosokkal, hogy a házigyűjtővitbe a házra vonatkozó összes népszámlálási nyomtatványokat, valamint az összeírólapokat is bele kell helyezni, csak az analabéta és óvó, tan- és levontételesek lajstroma kezelendő külön. A házigyűjtővitbe a fekete számlalólapokat a lakások sorrendjében kell behelyezni. Azután jönnek azok az összeírólapok, amelyeket a választójogosultaknak vélemezett egyénekéről készített jegyzék takar. A választó után helyezendők a többi összeírólapok ugyancsak a lakások sorrendjében. Az önálló kereskedők és iparosok színes lapjai a fekete számlalólapok között, az illetők számlalólapjai mellé helyezendők, hogy a feülvizsgáló azonnal lássa vajjon ki vannak-e állítva. Legvégül kerülnek a házigyűjtővitbe a 12 éven felüli férfi népességről kiállított zöld nyomásu másolati lapok, de ugyancsak a lakások sorrendjében. A házigyűjtővitet a számlalóbiztosoknak meg kell sorrendezni. Aki nem ebben a megfelelő rendben adja be anyagát, az visszakapja rendezésre. A számlalóbiztosok olvassák el a háztulajdonosok számára közölt fenti tájékoztatást is és aszerint járjanak el.

Prima oxford ing 7 pengő
WERNERNÉL.

Figyelem! 25' —, 30' —, 50' — és 55' — **Feldheim posztóházában**
pengőért kaphat **SVETITS-PALOTA. NÉZZE MEG A KIRAKATAIMAT.**
3 méter gyapjuszövetet

A Miss Debrecen 1931. választás színhelyétől a legszigorubbán távortartjuk a nagyközönséget

A szépségversenyen a missjelölteken, azoknak egy-egy hozzátartozóján, továbbá a zsüri tagjain kívül senki más nem jelenhet meg

Megirtuk már, hogy a jövő hét csütörtökén le kell zárunk a *Debreceni Független Ujságban* hetek óta folyó szavazási akciót, amely tulajdonképpen a Miss Debrecen 1931 választás első lépése.

Erre a szavazási akcióra azért van szükség, hogy az az előkelő és pártatlan zsüri, amely a jövő hét szombatján, január 17-én összeül a Debreceni Ujságíró Klubban, hogy a missjelöltek közül kiválassza azt, aki méltó arra, hogy átvegye Szaplonczay Éva fényes örökét az új esztendőre, ne legyen kénytelen száz és száz jelentkező közül választani,

hiszen ez részben rendkívül sok időt venne igénybe, részben pedig a zsüri-munka értékének és megbízhatóságának rovására menne, hanem

csupán ama harminc leány közül kelljen kiválasztania a legszebbet, akik a jövő hét csütörtökéig a Debreceni Független Ujság szavazási akciója során a legtöbb szavazatot kapják.

Igy a zsüri természetesen sokkal precízebben végezheti el felelősségteljes munkáját és nyugodt lehet afelől, hogy valóban a legszebb debreceni leányok közül kell választania, hiszen

a lapunkban folyó szavazás végeredménye nem egyéb, mint a nagyközönség ítélete.

Afelől nyugodtak lehetnek azok a missjelöltek, akiknek joguk lesz a zsüri előtt megjelenni, hogy nem kell semmiféle félszelyezettséget érezniük, mert

a választás tartama alatt a Debreceni Ujságíró Club hatalmas, pompásan berendezett helyiségei a legszigorubb ellenőrzés alatt fognak állni atekintetben, hogy a zsüri tagjain, továbbá a harminc missjelölten és azok kísérein kívül más a versenyen részt ne vehessen.

Lapunk legközelebbi ismerőseit és barátait, ugyszintén minden más érdeklődőt ezuton is figyelmeztetünk, hogy kísérlet se tegyenek arra, hogy a versenyen, mint nézők megjelenjenek, mert kénytelenek lennének a leghatározottabban megtagadni a kivánságukat. A Debreceni Független Ujság által rendezett szépségverseny tekintetében az idén ugyanaz a felfogásunk, amit tavaly is érvényre juttattunk:

ez a verseny nem nyilvános tömegmulatság.

A sajtó utján majd értesülhet a nagyközönség a verseny lefolyásáról és eredményéről, viszont azt nem engedhetjük meg, hogy a nyilvánosság mohó reflektorfényre rávetődjék a komolyan dolgozó zsürire és az érthetően drukkoló jelöltekre.

Miss Debrecen kíséreljével együtt a Debreceni Független Ujság költségén utazik Budapestre és vissza, négy napos budapesti tartózkodásuk alatt pedig az országos versenyt rendező Színházi Élet vendégei lesznek,

amely luxuriózus ellátáson kívül válogatott és disztintívált szórakozási lehetőségeket nyújt. Miss Debrecen 1931 január

24-én indul Budapestre, a Miss Hungária választás ugyanis január 25-én zajlik le a Royal-szálló fehértermében.

A Debreceni Független Ujság a legszegényebb debreceni szép leányok számára is lehetővé teszi a szépségversenyen való részvételt, hiszen Miss Debrecen nemcsak ingyen ellátást és utiköltséget kap a budapesti szépségversenyen kíséreljével együtt, hanem mint a debreceni ipar és kereskedelem reprezentánsa, nagykövete indul el Budapestre.

A debreceni iparosok és kereskedők gondoskodtak róla, hogy ne csak a debreceni leányok szépségét hirdesse Miss Debrecen a budapesti zsüri előtt, hanem ruhája, cipője, keztyűje, ékszere hirdesse azt is, hogy magas színvonalon, fővárosi, sőt európai színvonalon áll a debreceni ipar és kereskedelem.

Már eddig sikerült biztosítanunk Miss Debrecen 1931 számára

a Klein Miksa (ezelőtt Ecker, Klein és Sugár) cégtől egy estélyi selyem ruhára való legdivatosabb anyagot. A Sándor Armin ékszerész cég arra vállalkozott, hogy remek arany karkötő órát ad Miss Debrecennek. A Del-Ka cég pompás estélyi cipőt ad, a Tolnai Dániel cég pedig uti cipővel látja el Miss Debrecen. A Havas harisnyaház 3 pár különlegességi gyártmányu „Viscose” aszurnyilas francia selyemharisnyával segít tökéletesebbé tenni Miss Debrecen felszerelését, míg a Czeisler kalapszalonn egy uti és egy estélyi kalappal látja el Miss Debrecen. A Feuermann bőrdobos cég teljes felszerelésű neszeszert és retikült ad, a Czeisler női ruhaszalon pedig arra vállalkozott, hogy Miss Debrecen ruháit a kereskedők által szolgáltatandó anyagokból megvarrja. A Schön Sándor keztyűs cég az utra remek szarvasbőr keztyűvel látja el az új debreceni Miss-t és estélyi ruhájához mérték után készít egy színes, hosszú-

száru divatos glasszé keztyűt. A Szakáll Géza fényképészeti cikkek kereskedése egy 6x9-es Kodak, kihuzható, rollfilmes gépet ad ajánlékba Miss Debrecennek, Lóbl Gyula látszerész pedig egy pompás színházi látszóvet. A Hegedüs és Sándor Rt. 100 darab legfinomabb angol levélpapírt és borítékot ad monogrammal ellátva és ezenfelül 100 darab névjeggyel kedveskedik Miss Debrecennek.

A szavazatok jelenlegi állása:

Thoroczky Iby	1088
Lovassy Gitta	1082
Rosenfeld Böske	1074
Weichinger Böske	1060
Zanathy Iby	1049
Jakovovits Edithke	1045
Fülöp Magda	1010
Lebovits Iby	1000
Kollár Mária	1000
Kun Rózi	988
Mandel Kató	977
Rosenfeld Klári	975
Magyar Éva	972
Guttman Lujza	950
Havas Liczy	911
Bermann Lilly	888
Vojtovits Böske	870
Bárdos Mártha	870
Nádudvary Kató	865
Szoboszlai Aranka	861
Altmann Irén	855
Barta Lilly	852
Altmann Olga	833
Benedek Ica	830
Schöy Böske	829
Tököy Mártha	821
Kohn Böske	808
Csongrády Anna	800
Simon Gizi	800
Lebovits Klári	784
Groszmann Magda	783
Farkas Zsuzsó	781
Kardos Putu	777
Gerő Csilla	750
Eckstein Ella	749
Markó Judit	741

Marton Böske	726
Bárany Annus	720
Szilágyi Böske	711
Weissenberg Ilus	695
Grosz Olga	670
Ungár Magda	662
Papp Erzsébet	650
Keszler Stefi	650
Hermann Iby	606
Kemény Ella	591
Miklós Acsi	567
Biró Böske	563
Szöke Magda	544
Grünfeld Ilcsi	535
Benedek Pédi	535
Ritter Ica	500
Asztalos Muci	486
Kubinyi Magda	452
Kelemen Panni	426
Kolozsi Marica	414
Erős Dóra	401
Mende Olga	365
Benkó Ica	340
H. Kiss Erzsébet	338
Boros Manya	333
Petricus Baba	329
Halasi Vera	322
Kovalszki Dodó	305
Verő Györgyi	300
Zórád Emmi	296
Béldi Erzsike	291
Katona Luci	286
Vadász Olga	280
Kemenes Klári	253
Pálos Irma	236
Telekes Boriska	215
Forgács Emmi	209
Gyöngyösi Ila	207
Kalmár Bözsi	205
Rózsa Pötyi	200
Kovács Aranka	195
Török Mancsi	190
Donász Mária	190
Felici Rózi	190
Barna Liczy	189
Bozsó Viola	184
Némedi Jolán	180
Kormos Lillyke	174
Schindler Elza	162
Kovacevics Mária	157
Váradi Ildikó	151

Ezenkívül számosan kaptak százötvennél kevesebb szavazatot.

SAVAZÓ LAP

LEGYEN MISS DEBRECEN!

A jelölt lakását lehetőleg szíveskedjék feltüntetni.

Agyonlőtte magát egy levélkézbesítő

Tóth Lajos 29 éves biharkeresztesi levélkézbesítő január 8-ikán Ártánd községben lakó szüleihez utazott és ott a kertben agyonlőtte magát. A csendőrség megindította az öngyilkosság ügyében a vizsgálatot, de még ezideig nem sikerült megállapítani, hogy miért lökte el magától az életet a fiatal levélkézbesítő. Büncselekmény nem forog fenn és így a temetésre az engedélyt megadták.

GRAMOFONLEMEZ UJDONSAGOK!

Felvételek a Csodabárból:
Dal a Csodabárról
Már nem csoda, ha tudja Pest-buda Jaj, Sári rosszul lett
Kérem egy szóra
Asszonyom, Ön nézzen csak egyszer talán
Kaphatók:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.
gramofonosztályában, Piac ucca 34.

Szenzációs a TABARIN
január havi műsora.
SCHWEITZER LÁSZLÓ ÉS GERŐ
közkezdvelt debreceni művészek zenekíséretével.
Beléptidj nincs. Szolid árak.

Tüztől megmentett árukat rendkívül olcsón adom.
Apolló divatüzlet
Piac ucca 67., megyeházzal szemben.

1931. január 10.
Független Ujságot...
7 pengő...
NYVTÁRAT

Ények

Utatisít...
kertesgekben...
szükség, de a villában...
akik, mert esetleg...
célra szolgál, az...
monosait figyelmezteti...
házigyűjtőket az...
ki kell állítani, mert...
len egyes házról ki...
lakás céljaira szol...
benne, akár nem!

en levő és romba...
állítunk ki házi...
most a számláló...
házbá, miután ott...
ejutni nem tud, sem...
tudják megmondani...
d házak is lakatla...
rínck a tulajdona és...
ik, jegyzéket készít...
házakról az ucca és...
feltüntetésével s a...
k alapján az adóhi...
pitia, hogy a ház...
beidéz a házigyűjtő...
tehát a vezetőség...
kat, akiknek ilyen...
s céljára szolgáló...
még lehet, a laká...
számlálóbiztosító...
vet a nem lakott...
tit költve juttassák...
i hivatalba (Város...
a számlálóbiztos...
em megy, mert a...
ezte, akkor szíves...
tőket a központ...
ölteni. Ugy a ház...
a központi hiva...
idézés nélkül állit...
házak házigyűjtő...
djének a háztulaj...
módon eljárni.

kat utasítja a ve...
enki azonnal je...
-30, alatt, hogy...
k napon délelőtt...
e tudja-e a 10-ik...
ezni, vagy segít...
kérdézősködés el...
li a számlálóbizto...
gyűjtőket a házra...
pszámlálási nyom...
t az összeírólapo...
ezni, csak az anal...
és leventekötések...
külön. A házi...
számlálólapokat a...
kell behelyezni...
az összeírólapok...
jogosultaknak vé...
készített jegyzék...
án helyezendők a...
nyancsak a laká...
z önálló kereske...
es lapjai a fekete...
k, az illetők szám...
zendők, hogy a...
lássá vajjon ki...
rvégül kerülnek a...
éven felüli férfi...
zöld nyomásu...
gvancsak a laká...
házigyűjtőket...
ak meg kell sor...
ebben a megfelelő...
agát, az vissza...
számlálóbiztosok...
idosok számára...
tást is és aszerint

ing 7 pengő
VERNERNÉL.

Divatkalapok óriásiszín-
választék P6'50
WERNERNÉL.

Aranylakodalom

Szép családi ünnepség folyt le tegnap este az Angol Királynő külön termében, ahol házasságkötésének ötvenedik évfordulóját ünnepelte meleg családi és baráti körben Baló Rezső ny. csendőralezredes és felesége. A köz-tiszteletben álló házaspárt, amelynek mindkét tagja kedvelt tagja Debrecen társadalmának, nagy szeretettel vette körül az ünneplők nagy serege. A család ünnepség után, amelyen Kompsz János szentszéki tanácsos szép imában kérte Isten áldását az ötven éve példás házasságban élő öreg párra.

Az Angol Királynő különtermében gyűltek össze az aranylakodalmat tartó házastársak családja, rokonsága és tisztelői, családtagjai, akik három generációt adtak a hazának, fia: Baló Aladár állampénztári tanácsos és családja; Baló Rezső tisztjelölt, Baló Tibor és Baló Erzsike az unokák.

A hét élő testvér közül csupán a legfiatalabb nővér özv. Schlembach Jánosné máv. felügyelő özvegye jelenhetett meg, mert a többiek megszállt területen laknak. A társasvácsorán jelen voltak még a rokonok közül Varga Károly árvaszéki elnök és neje, özv. Simon Andrásné máv. főintéző özvegye, Baló Gábor közg. jegyző, tisztelői és barátai közül dr. Kompsz Árpád szentszéki tanácsos, Szakács Mózes állampénztári főtanácsos és neje, dr. Gévay Béla ügyvéd és családja, Vargha László csendőralezredes, Nagy József okl. gazda, Katona József városi tisztviselő és még igen sokan.

A társaság a legkitünőbb hangulatban maradt együtt a késő éjszakai órákig Rácz Jancsi cigányzenekarának hangjai mellett. Általános dicsérettel és elismeréssel szólt mindenki az Angol Királynő kitünő konyhájáról, amely ez alkalommal valóságos remekelt. A vacsorán az aranyzüleket több felköszöntőben éltették, nemkülönben sok szép virággal díszített aranykalással halmozták el őket.

Az aranyházaspár helyből és az ország minden részéről számos távirati és levélbenei gratulációt kapott.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 9-én, pénteken a következő bejelentések történtek:

Születések: Halmos Rezső MAV főmérnök, leány: Emma. — Argyelán Péter szabó, fiu: Péter. — Horváth József napszámos, fiu: József. — Ecsedi Ferenc fuvaros, fiu: József.

Eljegyzések: Csire Ferenc—Dézsi Mária. — Kasza János—Kálmán Zsófia.

Halálozások: Varga Andrásné ref. 72 éves, Vulkán-telep 76. — Bundi Mihály ref. 20 éves, Zrinyi u. 45. — Lajos Róza ref. 7 hónapos, Pesti u. 4. — Bárdos Katalin ref. 4 hónapos, Bocskay tér 1.

— Pálfyné Gulácsy Irén legújabb monumentális regénye: Pax vobis 3 vaskos kötetben Pengő 15.— megjelent és kapható: Hegedüs és Sándor R. T. könyvkereskedésében, Ferenc József ut 34. sz.

Petaín marsall, a francia legfelsőbb haditanács alelnöke, az összes francia haderők generalissimusa.

Baló Rezső ny. csendőralezredes és felesége aranylakodalmának ünnepsége az Angol Királynőben. — A falmenti sorban a második és harmadik az ünnepelt házaspár.

Romániában feloszlatták a titkos alakulatokat

A rendőrség házkutatást tartott a „Vasgárda”, a „Mihály Arkangyal” és a „Kereszt testvérei” című titkos szervezeteknél és a vezetőket előállította — Fegyvereket és egyenruhákat foglaltak le

Bukarestből jelentik: A román kormány a legutóbbi hetek eseményei miatt **erélyes rendszabályokra szánta el magát a titkos szervezetek ellen, amelyeknek részük volt a Socor főszerkesztő elleni merényletben is.**

A kormány négy tagja: *Mihalache, Voicu Nitescu, Costachescu és Condescu* tábornok még pénteken délután érkezé-letet tartottak, amelyen *Cristescu* sziguranca-igazgató jelentésének meghallgatása után arra a megállapodásra jutottak, hogy a *Vasgárda*, a *Mihály arkangyal* és a *többi jobboldali terrorista szervezetek működése felborulással tenegeti az állam belső rendjét és nyugalalmát.* Ennek megfelelően *Popovici Mihály* helyettes miniszterelnökkel egyetértve elhatározták, hogy

a terrorszervezeteket feloszlatták s azok vezetői ellen haladéktalanul megindították az eljárást.

Mihalache belügyminiszter bizalmas távirati rendelkezésben utasította az ország összes szigurancait, hogy *tartsanak házkutatást a Vasgárda, a Mihály arkangyal és a többi hasonló természetű szervezetek helyiségeiben.* A házkutatást az ügyészség és az állambiztonsági hivatal képviselői együttesen hajtották végre úgy a fővárosban, mint a vidéki városokban. *Jassyban, Galacon, Focsaniban, Targu-Neamtuban, Bacauban, va-*

lamint Kisenevben, Csernovicban, Radautiban és Suceaván tartottak házkutatást a hatóságok képviselői, akik min- denütt

tekintélyes mennyiségű iratsomót s nagy mennyiségű rőpiratot, felhívásokat, egyes helyeken pedig löszereket és egyenruhákat foglaltak le és koboztak el.

Bukarestben, a *Vasgárda* otthonában, *lefoglalták a szervezet egész irattárát, a helyiséget pedig lepecsételték és őri-ze alá vették.* Ezzel egyidejűleg házkutatást tartottak a *Vasgárda bukaresti vezetőinek lakásán is, akiknél lefoglalták s elkobozták egész levelezésüket.* A *vasgárdistákat ezenfelül be is kísérték a központi rendőrségre* a bukaresti *Vasgárda* letartóztatott vezetői közt szerepel egy *lelkész, aki legutóbb lázító hangú rőpiratot ragasztatott ki Bukarest uccán.* Ugyancsak letartóztatott egy *Ghita George* nevű diákot, akinek az *Anghelescu* elleni merényletben is része volt.

Megtalálták a terrorszervezetek által halálraírt politikuskok listáját.

Jassyban és Galacon különösen jelentős eredménnyel járt a házkutatás. *Megtalálták a Vasgárda és a Mihály arkangyal szervezet összes rendeleteit és utasításait.*

Jassyban a bukaresti szabadkőmű-

Meg-
hülésnél,
rheumatikus
fájdalmaknál:
Aspirin
tabletták.
Csak gyógyszerüzletben kaphatók. Bayer
Aspirin felülmúlhatatlan.

ves páholyból származó tárgyakat koboztak el, amelyek a legutóbbi merénylet alkalmával jutottak a Vasgárda birtokába.

II. Galacon, mint Jassyban őrizetbe vették a *Vasgárda* vezetőit, akiket az igazságszolgáltatási hatóságok képviselői hallgattak ki. A Bukovinában tartott házkutatások nyomán ugyancsak több letartóztatás történt. A *Vasgárda* és a *Mihály arkangyal* összes helyiségeit lepecsételték és őrizet alá vették. A belügyminisztérium komünikét tett köz- zé, amelyben *felhívja a háztulajdonoso- kat arra, hogy helyiségeiket ne adják ki többé a Vasgárdának, vagy hasz- nló szervezeteknek,* mert ellenkező esetben súlyos büntetéseknek teszik ki magukat. A sziguranca jelentést tett *Calinescu* al- miniszternek a házkutatások eredmé- nyeiről.

Jassyban megtalálták azoknak a politikusoknak a listáját, akiket a Vasgárda el akart tenni láb alól.

Mihalache belügyminiszter írásbeli je- lentést kért az egyes sziguranca-fel- ügyelőségektől a házkutatások eredmé- nyeiről, ugyanakkor pedig utasítást adott arra, hogy a nyomozást teljes erővel folytassák. A belügyminiszter kijelentette, hogy a *kormány el van ha- tározva arra, hogy véget vessen a ter- rorista szervezetek működésének és nem hajlandó eltérni, hogy ezek a szerve- tek veszélyeztessék az állam belső rend- jét.*

Az *Adeverul* főszerkesztője elleni me- rénylettel kapcsolatosan a jassyi sziguranca megállapította, hogy a *Mihály arkangyal liga székhelyén az elmúlt hé- ten több megbeszélést tartottak,* ame- lyen résztvettek *Zelea Codreanu, Totu, Dumitrescu* és a liga több más vezetője. Megállapítást nyert az is, hogy *Zelea Codreanu a merényletet megelőző este utazott el Jassyból Bukarestbe.* A ház- kutatások során megállapították azt is, hogy a *Mihály arkangyal liga a német- országi antiszemita ifjusági szervezetek mintájára szervekedett és tagjait grá- nitokkal és revolverekkel fegyverezte fel.*

Kisdíjakok bünbarlangja.

A jassyi liceum igazgatóságának fel- kérésére az ottani rendőrség az állomáshoz közel levő egyik pincehelyiség- ben házkutatást tartott. A házkutatásra az adott okot, hogy a liceum igazga- tósága jelentette a rendőrségnek, hogy *12—16 éves tanulói klubot alapítottak, amelyet a pincehelyiségben helyeztek el, ahol nyugodtan cigarettázhattak, pornografikus könyveket és rablóörté- neteket olvashattak.* A házkutatás al- kalmával a rendőrség a pincehelyiség- ben *négy diákot talált, akik közül a leg- idősebb tizenhárom éves volt.* A diákok azzal védekeztek, hogy a pincehelyiség- ben csupán könyvtárat rendeztek be ma- guknak. A diákok ellen az iskola igaz- gatósága fegyelmi eljárást indított és többeket közülök megbüntetett.

Cosachescu közoktatásügyi miniszter körrendeletet küldött az ország összes főiskoláihoz, amelyben felszólította az iskolák vezetőségét, hogy a tanulókat az iskolán kívül is kísérik figyelemmel. Azt a diákot, aki politikai akciókban vesz részt, könyörtelenül *kzárják az is- kolából.*

Dinamitraktarak a vasúti állomásokon.

Bukarestből jelentik: A bünygyi rend- őrség az utóbbi időben vizsgálatot foly- tatott egy feltűnést keltő ügyben, amely azzal kapcsolatos, hogy a *Brassó és Csikszereda közötti vidéken nagymeny- nyiségű robbanóanyagot találtak.*

Néhány nappal ezelőtt egy munkás a *Brassó és Szentgyörgy közötti vonalon Presmer állomás pályaudvarán* kijavi-

Megismétlődött a Fekete Völégányek felejthetetlen sikere!

P. Gulácsy Irén új regényének a

PAX VOBIS

első kiadása néhány nap alatt teljesen elfogyott!

Gulácsy Irén: PAX VOBIS

című regényében keltette életre a kuruc szabadság- harc nagy korát, a fejedelem és I. József csá- szár tragédiáját. — A regény három hatal- mas kötetben jelent meg, finom pehely- papíron, gondos nyomtatásban, elegáns kiállításban.

Fűzve — — — — — 15 pengő
Egészvászonkötésben, 16 cm kötetben — — — — — 24 pengő
Bőr-kötésben, selyem nyomópapíron, egy hatalmas kötetben — — — — — 24 pengő

Beszerezhető 5 pengős havi részletfizetésre a

HEGEDÜS és SÁNDOR Irodalmi és Nyomdal R. T. könyv- kereskedésében PIAC UCCA 34. SZ.

pirin
tabletták.
BAYER
zármaszó tárgyakat
elyek a legutóbbi
mával jutottak a
birtokába.

**Legszébb divatnyakkendő
P 1-30 WERNERNÉL.**

tot egy falat. Minthogy nagyon erősen kalapácsolta a falat, egy vasúti tisztviselő arra figyelmeztette, hogy a fal mögött dinamitrakár van elrejtve, jó lesz tehát vigyázni.

A munkás az esetről jelentést tett a hatóságoknak, amelyek letartóztatták a tisztviselőt. A jelzett fal mögött valóban dinamitrakára akadnak. Azóta még

egész sereg vasutast tartóztattak le, mert megállapítást nyert, hogy Szentgyörgy, Bikszád, Tusnádiúrdó, Szent-simon és Csikszereda állomásokon is robbanószerraktárak vannak. A letartóztatottak azt állítják, hogy a robbanóanyagokat még a világháborúban helyezték el az osztrák-magyar csapatok azzal a szándékkal, hogy Erdélyből való visszavonulásuk során felrobbantják a pályaudvarokat és hidakat. Erre azonban különféle akadályok miatt már nem kerülhetett sor. Más hírforrás szerint viszont a „Vasgárda” szervezet robbanóanyagraktárait fedezték volna fel.

A szociáldemokrata pártvezetőség órákon át tartott tanácskozások után sem tudott dönteni a Garami ügyben

A közelállók szerint Garami Ernő újból kezébe veszi a vándorbotot és külföldre költözik

Budapest, január 9. Garami Ernőnek a szociáldemokrata párt vezetőségi tagságáról történt lemondása nemcsak politikai körökben, hanem a közvéleményben is élénk feltűnést keltett. A szociáldemokrata párt vezetőségének tagjai ma délelőtt ülték össze és a tanácskozás széles keretek között indult meg. Garami nem jelen meg a pártvezetőségi ülésen. Vég-eredményben, mint értesülünk, nem is arról van szó, hogy tudomásul veszi a pártvezetőség Garami lemondását, vagy sem, hanem sokkal mélyebben fekvő kérdések kerülnek szóba és nem lehetetlen, hogy a ma megkezdett pártvezetőségi ülés fordulópontot jelenthet a szociáldemokrata párt politikájában. Sokan már napközben vitatták azt, vajjon ebben a kérdésben a szociáldemokrata párt vezetősége, vagy pedig tulajdonképpen a párt választmány, illetve a pártkongresszus hivatott-e dönteni. Ez a felfogás meglehetősen érvényesült. A pártvezetőség ma csaknem 6 óráig tartó izgalmas tanácskozása is az- zal magyarázható, hogy egyáltalában ebben a kérdésben döntés a mai napon nem is történt. Délelőtt 12 órától délután 3-ig, majd délután 5 órától a kora esti órákig folyt a tárgyalás, amelyről a szociáldemokrata párt vezetősége az alábbi hivatalos közleményét adta ki:

„A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége pénteken alapos és mi-

denre kiterjedő vita után teljes egyet-
műséggel megállapította, hogy

a párt üzenésében nem teheti ma-
gáévá azokat a politikai szempontokat,
amelyeket Garami Ernő javasol.

Garami Ernőnek a pártvezetőségi tagsá-
gáról való lemondását nem veheti tudomá-
súl, mert a megbízatást neki már a párt-
kongresszus adta és csak annak adható
vissza. A párt vezetősége a maga részé-
ről sajnálatlaltal veszi tudomásul Garami
Ernőnek azt a bejelentését, hogy a párt-
vezetőségi ülésekről ezentul elmarad. A
felvetett problémák azonban olyanok,
hogy a párt vezetősége a nagyobb nyil-
vánosság előtt is meg akarja vitatni a
dolgozat. Ezért néhány napon belül ösz-
szehívja az országos pártválasztmányt és
ez aláírja az egész anyagot, amelyet Ga-
rami Ernő a párt vezetősége elé terjesztett.

Megbízható helyről nyert informá-
ciónk szerint a kérdés tehát egyáltalá-
ban nincs elintézve. Bár Garami közvet-
len köznyezetében cáfolják, mégis a
hozzá közel állók biztosan tudják, hogy

Garami, bármilyen lesz is a döntés, újból
kezébe veszi a vándorbotot és kül-
földre költözik ki,

olyan nagyok az ellentétek a szociáldemokrata párt mostani vezetősége és Garami Ernő között.

Nem veszi át a református egyház a kollégiumban felállított polgári iskolát

A nehéz gazdasági viszonyok miatt nem tudná átvállalni az egyház a Kereskedő Társulattal kötött egyházkerületi megállapodást sem

Dr. Baltazár Dezső püspök és dr. Vársáry István főgondnok elnöklete alatt pénteken délután 3 órakor gyűlést tartott a református egyház presbitériuma, amelyet a püspök áhitatos imádsága nyitott meg. A gyűlésen napirend előtt Uray Sándor lelkész szóval fel köszönetet mondva az amerikai utjára engedélyezett három hónapos szabadságért és bejelentve, hogy a Piac uccai egyház-

rész vezetését átvette. A presbitérium a bejelentést tudomásul vette és visszatérése alkalmából melegen ünnepelte Uray Sándort.

A jövő szerdán lelkészválasztás lesz Debrecenben és ennek lebonyolítására is kiküldte a bizottságokat a presbitérium, majd dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző előadásában elfogadta az iskola fenntartási adóról szóló javaslatot. A gyű-

lésnek erről a részéről lapunk más helyén adunk tudósítást.

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző bejelentette, hogy az egyházkerület megkereste a presbitériumot, a polgári fiúiskolának a kollégiumtól való átvétele tárgyában. A gazdasági bizottság javaslata az, hogy miután a meglévő iskolák fenntartására sincsen pénz, az átvétellel ez idő szerint nem foglalkozhatik az egyház. Nehéz lenne különben is megfelelő helyet biztosítani az iskola részére, míg a kollégiumban az egyetem kivonulása után megfelelő helyiségek nem ürülnek. Nem tudná vállalni az egyház a Kereskedő Társulattal kötött egyházkerületi megállapodást sem.

Dr. Baltazár Dezső püspök kijelentette, hogy a polgári iskola fenntartása a kollégiumnak legfeljebb csak 1000 pengő terhet jelent évenként. Veres István igazgató pedig hosszabb beszédben mutatott rá, hogy még a 8 osztályúra kiépített polgári iskola sem kerül többé évi 1500 pengőnél a kollégiumnak. Ha az egyetem kiköltözik, egyszerre 42 helyiség üresedik meg.

Uray Sándor lelkész annak a kimondását kívánta, hogy a presbitérium hajlandó újra foglalkozni az iskola átvételének ügyével, ha a nehéz idők elmúlnak.

Hegymegi Kiss Pál szerint elsősorban az egyház kötelessége lenne a polgári iskola fenntartása. Az iskolai kiadások állami hozzájárulásának csökkentése ellen kellene tiltakozni és csak akkor vezetni be az iskolai adót, ha a tiltakozás nem hoz eredményt.

Dr. Juhász Nagy Sándor: Ez a tiltakozás már akkor megtörtént, amikor az állami hozzájárulást csökkentették. Az ügy ma a konvent előtt van.

A Nemzeti Bank tiszta jövedelme 8,285.000 pengő

A főtanács megállapította a bank mérlegét

Budapest, január 9. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa tegnap tartott ülésén Popovics Sándor dr. b. t. t. elnök, napirend előtt kegyeletes szavakkal emlékezett meg Szabóky Alajos dr. államtitkárnak, a Magyar Nemzeti Bank kormánybiztosának elhunytáról és méltatta azokat az érdemeket, amelyeket az elhunyt az ország pénzügyeinek konszolidációja terén szerzett, valamint azt a megértő munkásságot, amellyel a Magyar Nemzeti Bankot céljai elérésében

London közbén. Az uccasarkokon hatalmas szurokfájllyakat égetnek, hogy a mindent eltakaró ködben gyöngye utmutatóul szolgáljanak.

A presbitérium ezután egyhangu határozattal elfogadta a polgári iskola ügyére vonatkozó javaslatot azzal, hogy a gazdasági viszonyok javulása után hajlandó lesz foglalkozni az átvétellel. Elhatározta a presbitérium, hogy a felállítandó egyházkerületi pénzügyintézet részvényeinek jegyzése dolgában csak akkor határoz, hogyha a tervezetet pontosan ismeri. A gyűlés öt órakor ért véget.

Vasárnap rendezi az Ujságíró Club első ötórás táncos teadélutánját

Az Ujságíró Club, amely rövid fennállása óta máris egyik igen jelentős tényszerzője Debrecen társadalmi életének, hiszen nemcsak az újságírókat, hanem a művész-társadalmat és Debrecen uritársaságának széles rétegét is egyesíti, alkalmat kíván adni a tánc kedvelő uriközönségnek arra, hogy disztigvált formák között kellemesen szórakozhassék. Az Ujságíró Club vezetősége erre legalkalmasabbnak a vasárnapi teadélutánok bevezetését találta, hiszen ezek az ötórás táncos teák a világ minden nagyvárosában általánosan kedvelték s egészen bizonyos, hogy Debrecenben is, — ahol a közönségnek a bálkon kívül alig van lehetősége a tánc élvezetének való hódolásra, — a leg-
rövidebb időn belül igen népszerűek lesznek az Ujságíró Club táncos teadélutánjai.

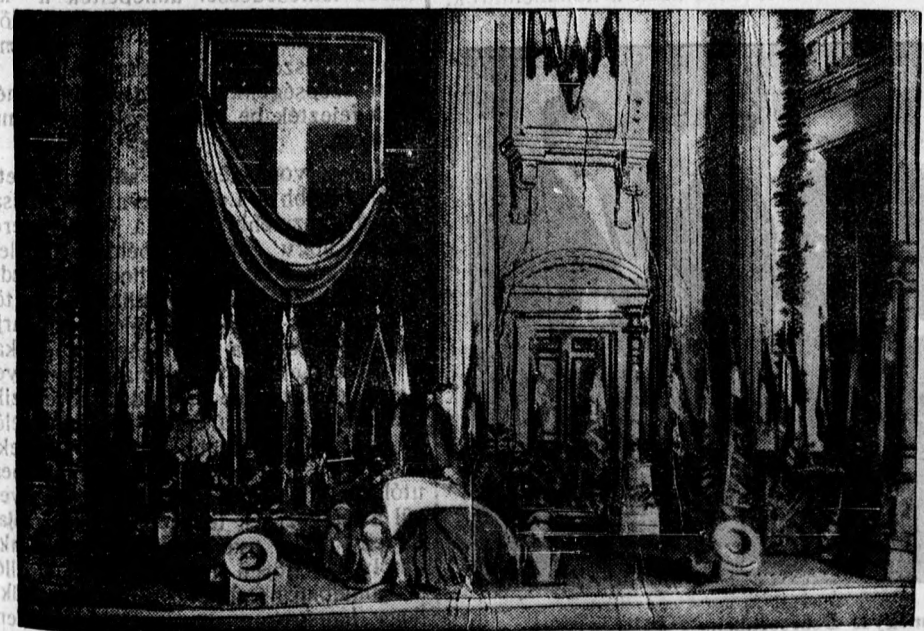
összes helyiségeiben, amelyekbe a feljárt az Arany Bika-szálló hallján keresztül van. A táncos teadélutánra belépődíj nincsen, arra az uriközönség külön meghívó nélkül hivatalos, — elsősorban természetesen a klubtagok és mindazok, akik tagsági meghívást kaptak, hozzátartozóikkal és vendégeikkel együtt.

A tánchoz a nyíregyházi Rácz Marci kitűnő zenekara muzsikál, Estélyi ruha nem kötelező, az urakat azonban kéri, hogy sötét ruhában jelenjenek meg.

Az első ilyen táncdélután január 11-ikén, vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz az Ujságíró Clubnak az Arany Bika félemeletén berendezett

Az ásványolaj termékek új vámjai

Budapest, január 9. A Budapesti Közlöny szombati száma közli a minisztérium rendeletét egyes ásványolaj termékek vámjának szabályozásáról. Eszerint a 0.700 ezrednél kisebb fajlsúlyu benzín váma 100 kilogrammonként 12 arany korona, a nyers benzín váma 2 pengő 50 fillér, a gázolaj 4 pengő, a kőolajé 7, a finomítás céljaira szolgáló ásványolaj párlatoké 2.50 arany korona 100 kilogrammonként. A hivatalos lap közli még a pénzügyi rendeletet az ásványolaj termékek elvámolásj súlyának meghatározásáról. Eszerint mindennemű ásványolaj terméket a behozatal alkalmával az áruk tiszta súlya szerint kell vámkezelni. Mindkét rendelet január 10-ikén lép életbe.

Joffre ravatala Saint Cyr-ben, a katonaiskola kápolnájában.

Műbutorok
készen kapható
LUSZTIG
műasztalosnál
Eötvös u. 87
Telefon 17-97.

!! Mi olcsóbbak vagyunk !!
 CSIPKE ÉS RÖVIDÁRU SZAKÜZLET
 Hatvan ucca 1. — (Püspöki palota.)

Uj Luther-szobor Berlinben.

Austriában betiltották a Remarque-film előadását

Bécs, január 9. A nemzetgyűlés és a pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén Winkler belügyminiszter bejelentette, hogy a Remarque-féle „Nyugaton a helyzet változatlan” című film további előadását az ország egész területére betiltotta.

Eddig hét jelölt pályázik Szabóky Alajos örökére: a váci jelöltségére

Budapest, január 9. Szabóky Alajos pénzügyminiszteri államtitkár halálával megüresedett váci mandátumra már megindult a korteskedés. Eddig hét jelölt pályázik a váci mandátumra, köztük Sztrenyi József báró is, aki hír szerint felsőházi tagság helyett szivesebben vállalna képviselőiséget. Kivülre emlegetik még Korniss Gyula külügyminiszteri államtitkárt, aki odaváló születésű. Ugyancsak emlegetnek Festetics Sándor gróf nagybirtokosról, aki mint ismeretes, a Károlyi forradalom idején rövid ideig hadügyminiszter volt. Ellenzéki programmal Szenté József tihótfalui kisgazda szeretne fellépni, azonkívül valószínű, hogy a Friedrich-párt is jelöltet állít Vácot.

Lovagias ügy is keletkezett a nyugati pályaudvari lövöldözésből

Budapest, január 9. Megemlékeztünk néhány nappal ezelőtt a budapesti nyugati pályaudvaron történt revolveres afférról. Ma megjelent a budapesti rendőrségen Gönczy Miklós mérnök, a revolveres affér szereplője és beadványt adott a főkapitányságon, amelyben bejelentette, hogy Hajagos tiszti főorvos ellen tett feljelentését visszavonja és kéri ebben az ügyben az eljárás megszüntetését. Az a hír van elterjedve, hogy Gönczy Miklós feljelentésének visszavonása mögött érdekes háttér van. A felek között ugyanis lovagias térre terelődött az ügy és ezért állottak el a hatóság előtti eljárástól. Értesülésünk szerint a tárgyalások folyamatban vannak, súlyos feltételekről beszélnek és arról, hogy az ügyet rövidesen likvidálni fogják.

KAVÉNAZBAN
 ÉTTEREMBEN
 CUKRASZODÁBAN
 BORBÉLYMÁL

FÜGGETLEN ÚJSÁG-OT

Megérkezett a fagyhullám, holnapra még jobban erősödik

Tegnap a hőmérséklet még keveset változott, ma éjjel azonban már igen erős fagyok léptek fel az ország közép- és északi részein. A fővárosban mínusz hat fok hideg volt, Kecskemérről és Nagykőrösről pedig nyolc fok hideget jelentettek. A talaj mentén Budapesten nyolc, Kecskeméten pedig tizenegy fokra szállt alá a hőmérő. A többi megfigyelő állomáson egy-két fokkal enyhébb volt az idő és pedig azért, mert a felhőzet miatt nem hűlhettek le annyira a hőmérséklet. Délen és keleten hóesés is volt. Békéscsabán és Szegeden elég nagy havazás állott be, tizennégy-tizenöt centiméteres vastag a

frissen hullott hó. Debrecenben is esett öt centiméteres hó. A téli sport szempontjából fontos helyeken alig volt havazás, csak a Mátrában és Lillafüreden volt kisebb hóesés.

Egész Közéurópában elég nagy hideg van, Bécsben három, Prágában négy, Posenben hat, Münchenben nyolc fok hideg volt a reggeli hőmérséklet.

A hideg legalább egy pár napig el fog tartani, sőt a legközelebbi éjjelen nagyobb területre terjeszkedik ki az erős fagy. Hóesés még mindig lehetséges az Alföld néhány pontján, tulajdonképpén azonban száraz és derült időre számíthatunk.

Még két napig marad nyitva a téli tárlat

A Déri-muzeumban rendezett téli tárlat iránt az utolsó napokban fokozott érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében. A sorsolás után, amelyet tagjai között kedden tartott meg az egyesület, nagyon sokan léptek be az egyesületi tagok sorába, hogy biztosítsák maguknak az 1931. évi sorsolásban való részvételét. Az utóbbi napokban a vásárlás is megindult, ez azonban még mindig gyenge. Pedig a művészek a lehető legalsóbb fokra szállították le már a kiállításra való beküldéskor a művek árát. Részletfizetési kedvezményeket is nyújt az egyesület mindazoknak, akik a mai viszonyok mellett nem tudják egyszerre kifizetni a vételárát.

Miután az utolsó napokban rendszerint nagyon sokan látogatják a kiállítást, vasárnap délelőtt a legtöbb kiállító művész a kiállításon fog tartózkodni, hogy kívánságra végigkalkulozhassa az érdeklődőket a tárlaton. Ezzel a tárlatvezetéssel az a célja az egyesületnek, hogy szorosabb kapcsolatot létesítsen a művészek s a közönség között.

A kiállítás naponta 10—1-ig és 4—7-ig marad nyitva. Tagbelépés a kiállításon van, tagdíj egy évre 4 pengő.

A sorsoláson nyert műveket hétfőn 10—1-ig lehet átvenni, amennyiben a kiállításon levő művek közül választotta volna ki nyereségét a nyertes tag.

Hatalmas ünneplésben részesítette a debreceni közönség a világhírű drezdai vonós- négyes tagjait

A kamarazene legértékesebb gyöngyeinek interpretálásával lenyűgöző hatást értek el Debrecenben a kiváló német művészek.

Az Arany Bika díszterme pénteken este zsúfolásig megtelt közönséggel. A drezdai vonós négyes művészi teljesítménye minden tekintetben meg is érdemelte ezt az érdeklődést. Ezért elismerést illet nemcsak a kitűnő vonós négyest, hanem a debreceni közönséget is, amely a legmagasabb muzsika iránt fogékonynak mutatkozott.

A műsor kiemelkedő száma Beethoven a-moll vonós négyese volt. Ez a kvartett a költő életének alkonyán született, azokban a szomorú hónapokban, amikor a súlyos és gyógyíthatatlan sükettség már teljesen elhatalmasodott a költőn és ehez járult a fizikai fájdalmak heves rohama, amelyet a felújuló béltbetegség okozott. Mindezek dacára csodálatosan termékeny szakasza ez a szenvedő költő életének. A szimfóniák sorozata befejezve, a X. szimfónia terve és vázlatai érnek a nagybeteg agyában és e közben megszületik öt grandiózus kvartett, a legabszolútabb zene megnyilatkozásai. A

hangok érzéki öröme nem öröm többé, a lélek szomjasan keresi a kifejeződés új lehetőségeit és megtalálja a vonós négyesben, amely négy forrásból fakadó, de mégis egy hangfolyammá váló formájában a legelvontabb problémák kifejezőjévé válik.

Nagy élmény volt a debreceni közönség számára, hogy tökéletes előadásban hallgatta Beethoven utolsó ópusainak egyikét. Az a-moll kvartett témájánál és formamegoldásánál fogva is messze túlnőtt a vonós négyes szokványos határain és így joggal tekintik meg nem született X. szimfónia gondolatának és vázlatának megtestesítőjéül. Azok a jegyzetek, amelyekkel Beethoven ezt a művét ellátta, megkönnyítik számunkra, hogy élete végei nagy szárnyalását figyelemmel kísérjük. A-moll az a hangnem, amelyben ezt a kvartettjét komponálta, egy Beethoven által ritkán alkalmazott hangnem, a leglíraibb fájdalom kifejezője. Merőben tévesek azok a kommentárok,

Mauhana Mohamed Ali, az óindiai mohamedánus liga megalapítója, később az első Gandhi-féle bojkottmozgalom vezetője. A kiváló indiai politikus meghalt.

amelyek az utolsó öt kvartett érzelmi magját elvont, vagy éppen misztikus gondolatok hatásában keresik. Nagyon is földi, nagyon is verejtékes az a fájdalom, amelyre Beethoven a muzsikában keres vigasztalást és éppen az a realiztikus vonás hozza közelebb a mai emberhez azokat a problémákat, vívódásokat, amelyek ebből a vonós négyesben kifejezésre jutnak. Beethoven minduntalan „elárulja magát”: azok az utasítások, amelyeket tempójelzés ürügye alatt a partitúrán előír, a fájdalom és a vigasz folytonos hullámszámának szószólói. Furchsán és nagyon ismerősen hat néhol harmónizálása, amelyet az egykorú esztétikusok tulmerésznek, sőt hibásnak tartottak és a költő előrehaladott filibájával mentegtek. Ezek a nyers és feloldatlan diszharmóniák, ezek a furcsa tempóváltozások ismerősek előttünk: a modern muzsika művelői ott folytatták, ahol Beethoven életének utolsó ópusában a kifejeződés keresésének munkáját abbahagyta.

Templomi áhitat szállta meg a hangversenytermet, amikor a kvartett harmadik tételében felcsendültek az egymást követő chorálok, a gyógyulóban levő félsten hájájának imája. A rémület elevenedett meg, amikor a megnyugvás és a vigasz orgonabugására minduntalan a megújuló fájdalom válaszólt. A hanyatló erő és a fel-felfrisülő életigenlés hullámszáma az a-moll kvartett, amely végül egy diadalmas indulóval, a betegségből feltápaszkodó ember életszomjának kifejezésével ér véget.

Ha a drezdai vonós négyes semmi egyebet nem produkált volna, csak ezt a grandiózus művet adja elő, már megérdemelte a debreceni közönség leg-összintébb hálaját és elismerését. Vidéki koncertteremben aligha hangzott még el pregnansabban és lüktetőbb drámai erővel Beethoven életének tragikus ópusa. De ezen felül Mozart Es-dur vonós négyesét is előadták, még pedig oly virtuozitással, hogy már az első tétel után — pedig annak éppen nem mozarti könnyedségű felépítése nem teszi azt könnyen áttekinthetővé — magukkal ragadták a közönséget. A menüettő tétel után teljes volt a extázis és most már minden szám után viharos lelkesedéssel ünnepelelték a kamarazene drezdai, kitűnő művelőit. Szünet után Orleg opus 11. vonós négyesét játszották el és ezzel a lírai, finom szépségekkel telített művel méltóan fejezték be magas színvonalú műsorukat.

Ami a vonós négyes stílusát illeti: talán inkább a Lehner kvartett stílusához áll közelebb, mint a Waldbaueré-kéhez, hogy magyar példák mellett maradjunk. Kétségtelen, hogy a drezdai vonós négyes tiszta hanghatásokra törekszik és mintegy érzékileg akarja közelebb hozni a közönséghez azokat a sokszor elvont problémákat, amelyeket a kamarazene megoldani törekszik. Technikájuk bámulatosan fejlett és előadásuk a legfinomabb hatásokra törekszik. Pianisszimóik a maguk nemében utólréhetetlenek. Játékukban érvényveszt a hangszerek teljes szubordinációja, de ez csak nyeresége a tónusnak, amely különösen a brácsa és a cselló szólamaiban megejtően szép. Reméljük, hogy hamarosan ismét Debrecenben üdvözölhetjük kitűnő kamarazenészeinket.

F. A.

A drezdai vonós négyes Debrecenben. A Zenekedvelők Körének vezetősége fogadja a művészeket.

Vázsonyi Vilmosné Debrecenben ma este tartja nagy érdeklődéssel várt előadását

A debreceni zsidó hitközség ma este fél hét órakor a Déri-muzeumban tartja nagy érdeklődéssel várt Vázsonyi-ünnepét, amelynek előadója maga Vázsonyi Vilmosné lesz.

beli előadáshoz kivételes képességekkel bír. Előadásainak nagy sikere volt már Budapestben, valamint Kassán és Pozsonyban, ahol a cseh uralom alatt nyögő magyarságnak valóságos nemzeti ünnepei voltak ezek a Vázsonyi-esték.

Ali, az öndíjai moha-alapítója, később az önkormányzat vezetője, politikai meghalt.

A népszámlálást Debrecenben és Hajdúmegyében meg kellett hosszabbítani

Csődöt mondott az önszámlálás — Mintegy 18.000 lélekkel szaporodott Debrecen lakossága tíz év alatt

A népszámlálási munka teljes erővel folyik Debrecen egész területén. A népszámlálást 10-ikén, szombaton be kellene fejezni, azonban a népszámláló biztosoakat Debrecen város nagy mértékben megnövekedett népessége és a lakott területeknek, különösen a város óriási határában való szétszórtsága olyan nagy, szinte jeküzdhetetlen nehézségek elé állította, hogy a népszámlálás határidejét 1-2 nappal meg kell hosszabbítani.

sen és ponosan megfelelni, a népszámlálási lapok meglehetősen komplikált és sokféle kérdésére és ennek következtében az önszámlálás teljesen csődöt mondott. Az 55 önszámláló kerületben a számlálót biztosoknak rengeteg időt kellett eltölteni a revidálásal, úgy hogy ennek következtében majdnem annyi munkájuk akadt, mint azoknak a népszámláló biztosoaknak, akik a nem önszámlálást végző kerületekben dolgoztak.

Pénteken egész nap a károsultakat hallgatta ki a bíróság Schwasza Károly sikkasztási bűnperében

Schwasza Károly malomigazgató bűnügyében a debreceni törvényszék pénteken délelőtt 9 órakor nyitották meg a folytatólagos főtárgyalást. A vádlottnak tegnap történt részletes kihallgatása után pénteken délelőtt a károsultak kihallgatására került a sor.

nyeket, néhány mázsát buzában és rozsban. Időközben kapott vissza örleményt, de még mindig 11 mázsa követelése van a malommal szemben.

pénzbeli értékét a kívánt időre megkapják a malomtól. A malomban biztak, mert jó hire volt és jó forgalma. Vallomásukkal szemben hangoztatta Schwasza Károly, hogy neki szándékában nem volt a felek megkárosítása és a malom csődjét az idézte elő, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében nehéz helyzetbe került malmot egyszerre rohanták meg a követeléseikkel a hitelezők.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámjai: Kiadóhivatal... 18; Fiókiadóhivatal... 5-75; Szerkesztőség nappal... 10-20; Szerkesztőség éjjel... 18 és 812

Előfizetőinkhez

Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hosszabb idő óta hátralékban vannak, hogy a hátralékot beküldeni sziveskedjenek.

Görbe tükör

A MENYASSZONY (a véglegényhez: George, miért rendelt ide magádetektíveket? Képzeld, ezek a hülyék elvitték azt az embert, akit megfogadtam, hogy vigyázzon az ajándékokra.

— Mégis csak csodálatos, milyen hamar tudnak ezek az amerikaiak nagy vagyonokat szerezni.

— Mi van ezen csodálatos? Hiszen ezrével szöknek át a sikkasztó pénztárosok Európából...

— Miért hunyja le a szemét? — Nem tudom nézni, ha a zsfolt vilamosban egy hölgy állni kénytelen.

POSTAMESTERNŐ: Este tíz óra előtt sohasem vagyok készen.

— Addig dolgozik? — Addig olvasgatom a képeslapokat és nyitva felejtett leveleket.

Anyuka megdorgálja Jancsint. — Hát nem akarsz megint szófogadó kis fiu lenni.

— Minek? Most igazán ráerek jövő karácsonyig...

— Milyen ember maga? — Tulságosan kényes, hogysem harmadik osztályon utazzam és tulságosan szegény, hogysem az elsőn. Így hát harmadosztályu jeggyel első osztályba ülök.

— Jóska, ha még egyszer megvered a kis testvérdéket, nem kapsz vacsorát.

— Akkor majd vacsora után verem meg.

— Miből él ez a hölgy? — Leckéket ad olyan uraknak, akik el akarnak válni a feleségüktől.

— Mi az, a maguk vendéglője mindig ilyen üres? — Dehogy is, kérem. Hanem egy félórával ezelőtt volt a razzia.

Szegényház: 10 óra Kovács József; Nyilas telep: 3 óra Kalas Ferenc; Csapóker: 10 óra Bacsó J., 3 óra Halász András; Szepes: 10 óra dr. Erdélyi S.; Hármashegy: 10 óra Kalas Ferenc; Nyulas: 10 óra Tantó Sándor; Wolaffka telep: 3 óra Hadházy Pál; Sámsoni uti isk.: 4 óra Halász András; Egyek: 10 óra Vajda László. Vagonyár szombaton 3 óra Halász András.

— A debreceni evangélikus templomban e hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál Labossa Lajos.

— Az Iparoskör kulturdélutánja. A debreceni Iparos-kör és az Iparos Ifjuság Önképzőkörének kulturdélutánját e hó 11-én tartja meg, kezdete délután félöt órakor. A kulturdélután műsora a következő: 1. Zenei nyitány: Nagy Endre zenekara által. 2. A székely dalköltészetről előadást tart dr. Bartha Károly, a Kollégium tanítóképző tanára. Az előadáshoz a ballada szövegeket előadja: dr. Schlammadingerné Veres Irmuska. A dalokat énekli: Dobai Sárika (Nyiregyháza) és Oláh Emil. Zongorán kísér: Bodnár Lajos, a Kollégium tanítóképzőjének zenetanára. 3. Zárózene: Nagy Endre zenekara által. Belépti díj nincs, műsormegváltás 30 fillér.

— Halálra ítélték egy zalai magyart Kanadában. Nagykanizsáról jelenté tudósítók: Kovács János 1910-ben vándorolt ki Kanadába a zalamegyei Csap községből, 25 éves volt akkor Kovács János, aki kinti küszködése során elég jómódot tudott magának teremteni. 1930 szeptemberében Kovács János itasan Wellandban nagy uccai botrányt csinált. Rendőr jött, akire Kovács rátámadt és vadászfegyverével keresztül-lötte, aki holttan rogyott össze. A wellandi esküdtszék verdiktje alapján Kovács Jánost halálra ítélték. A halálra ítélt magyart börtönében meglátogatta Péter Hédyi Jeromos, a Nagykanizsáról Kanadába került híres franciánus hítszónok. Hédyi péter közbenjárására a wellandi magyarok elhatározták, hogy kegyelmi kérvényt nyújtanak be honfitársuk megmentése érdekében.

— Vaktüzlárma a Kollégiumban. Pénteken este telefonon értesítették a tüzoltókat, hogy a Kollégiumban tüz támadt és a villanyvezetékek elszakadtak. A tüzoltók azonnal kirobogtak, de munkájuk nem akadt. Nem volt tüz, csupán rövidzárlat támadt és az okozta a tüzlármát.

— A férjnek joga van felesége leveleit felbontani. Ezt az elvi döntést a bordeauxi polgári törvényszék egyik bírói ítélete mondta most ki. Természetesen valóperes tárgyalásról van szó. Egy bordeauxi kereskedő hosszabb idő óta gyanakodott a feleségére, de semmi pozitív adattal nem tudta gyanuját alátámasztani. Valami különleges intuíció mégis azt sugta neki, hogy felesége hűtlen hozzá. Végül már nem bírta tovább a gyanakvást: egy alkalommal, amikor felesége ismeretlen írással címzett levelet kapott, ellopta a levelet és felbontotta. A levél ezután tökéletes megnyugvással szolgált: végre sikerült megtudnia, hogy felesége tényleg megcsalta. Erre azután beadta a válópert az asszony ellen.

A feleség a tárgyaláson azzal érvelt, hogy a levél nem tekinthető komoly bizonyítéknak hűtlensége mellett. Különben is férje teljesen jogtalanul járt el, amikor levelet felbontotta. A levéltitok súlyos megsértését követte el az asszony, amint a válópernek vége lesz, bünvádi feljelentést tesz férje ellen levéltitok megsértése címén.

A bíró ezzel szemben az asszony hibájából kimondotta a válást, bizonyítéknak vette a levelet, sőt jogosnak találta a levél felbontását is. Az érdekes indoklás így hangzott:

— A férj a család feje és egyformán ura gyermekeinek és feleségének. A törvény felhatalmazza őt arra, hogy felettük őrkdjön és ezért joga van ellenőrizni és cenzurálni felesége levelezését.

Az asszony ezek után elállt attól, hogy férjét levéltitok megsértése címen feljelentse.

— A „Magántisztviselő” szokásos összejövetelüket e hó 10-én, szombaton este pontosan fél 9 órakor tartják meg helyiségükben (Thaly Kálmán u. 14. sz.) Vigalmi bizottság.

stílusát illeti: kvartett stílusában a Waldbaueré példák mellett hogy a drezdai meghatásokra törekvésükig akarja megérkezni azokhoz az élményekhez, amelyek a földani törekvésük feljött és előzetes információkra törekvésük megérkezése után a maguk nemében a kvartett stílusában a tónusnak, a csésze és a csésze, Reméljük, Debrecenben marazenszein F. A.

10 mtr Klöppel csipke
70-80 fillér Csipke szaküzletben
Hatvan ucca 1. (Püspöki paota)

— Szakosztályi ülés. A debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartestületi Szakosztálya e hó 12-én, délután 3 órakor az ipartestület kisanácstermében ülést tart. Tárgy: a népjóléti miniszter ur intézkedése az üzlethérek ügyében. Adóügyek, sör-ügy és egyéb igen fontos szakosztályi ügyek. Ezután is felkéri az elnökség a kartársakat, hogy teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Üvegkereskedelmi Rt.
Rózsa ucca 2. DISZMŰ

— Meglopták a piacon. A debreceni rendőrkapitányságon jelentette Borbély Sándorné, Baross u. 24. szám alatti lakos, hogy a Rákóczi uccai piacon ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben fontos iratai és 14 pengője volt. A károsult feljelentésére a rendőrség a nyomozást megindította.

— A Pesti Tőzsde dupla száma képes melléklettel ma jelent meg és mindent kapható. Nyilatkoznak a lapban Weiss Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke, a gazdasági pesszimizmus jogulatlanúságáról, dr. Éber Antal az aranykérdésről, Fái Géza vezérigazgató, Finály Ernő a textilipar helyzetéről. Érdekes cikkek számolnak be a bécsi Liebig-bankház megszűnéséről, a brüsszeli cukortárgyalásokról, a gyáriparosok akciójáról, a karteljavaslat ellen, a Sósifürdőről, a Bauxitról, a hadikölcsönvalorizációról, az ideai osztályokról, a Társadalombiztosítóról és a Mabi-ról stb. stb. Külön textil, vegyészeti, áruipiaci, biztosítási, vas-és gépipari, autós és vidéki hitelélet egészíti ki az érdekes új számot.

— A magánítélviselőik szövetségében (Thaly Kálmán u. 14.) e hó 11-én, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja előadását dr. Szondy György: Nem mindenütt kenyér a kenyér. A rendezőség ezután is kéri a tagok és érdeklődők pontos megjelenését. Belépődíj nincs.

— Huberman elmegy az Ön lakására hangversenyezni, ha megveszi remek gramofonlemezeit, melyek 8 és 12 pengőért kaphatók a Hegedüs és Sándor R. T. gramofonosztályában.

— Likőr helyett karbolsav. Berlinből jelentik: Gerhard Scheidében tegnap este egy jómódú családnál lakodalmat ültek. Vacsora közben bejött a postás, üdvözlő táviratot hozott. A menyasszony likőrt töltött a kézbesítőnek, aki azt egy hajtásra felhőrpintette és mindjárt utána össze-rogyott. Az történt, hogy a likőrös üvegben karbolsavat tartottak és ez a többi likőrök közé került és innen származott a tévedés. A kétségbeesett menyasszony ki akart ugrani az ablakon és alig tudták megakadályozni öngyilkossági szándékában.

— Panorama de la littérature Hongrois par Hankiss-Juhász, ára 6.— pengő. Ezen Hankiss-Juhász által szerkesztett francia nyelvű magyar irodalomtörténet nagy port vert fel és sok hírlapi vitára adott alkalmat. A könyv kapható Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

— ÜGYVÉD URÁK FIGYELMÉBE!
Most jelent meg a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény és összes rendelete, ára zsebkönyvben 2.— pengő. Kapható: Hegedüs és Sándor R. T. könyvkereskedésében, Piac ucca 34.

Verseny tárgyalások

Gazdasági iskola, Kereskedelmi minisztérium, jan 12.
Villamos energia szolgáltatása, Döge község, jan 16.
Utépítés, Makói államépítészeti hivatal, január 19.
Rendház építés, Miasszonyunk rendháza Debrecen, jan. 20.
Villamosenergia szállítása, Fényeslitke, jan. 28.
Utépítés, M. kir. államépítészeti hivatal Nyiregyháza, febr. 5.
Tervpályázat Debrecen város székházára, Debrecen város polgármestere, márc. 2.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

Varga Andrásné szül. Dobi Zsuzsanna életének 72-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 10-én délután fél 3 órakor lesz Vulkántelep 76. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan uccai temetőbe.

Maschek Sándor nyug. huszártszthe-lyettes életének 50-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 10-én délután 3 órakor lesz Miklós ucca 43-ik számú háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszélgetés után a Kossuth uccai temetőbe.

— IRÓGÉPBÉRLET. Remington írógépek bármely modellje bérelhető tetszőleges időtartamra, — mérsékelt kölcsön díj ellenében. — REMINGTON IRÓGÉP RT, Debrecen, Piac ucca 58. Telefon 4.02.

— HA FOGYNI AKAR, használjon habfürdőt a MARGIT-FÜRDŐBEN. Hatása biztos, kellemes és ártalmatlan. Ára 3 pengő.

Üvegkereskedelmi Rt.
ARAINKBÓL

— Cserépkályhák nagy választékban, minden szín és nagyságban. Elvállalok cserépkályhák tisztítását, javítását és átrakását helyben és vidéken. Krisch Károly kályhás-mester, Debrecen, Ferenc József ut (volt Piac u.) 89. Telefon: 12-18.

RADIO

— SZOMBAT, január 10.
Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
4: Lőrinczy Lajos novellái: 1. Két idegen testvér; 2. Szegény kicsi madár; 3. Az utolsó nemes. Felolvassa a szerző.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírek.
5: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása.

SPORT

Pénteken este teljes csendben érkezett haza a Bocskay csapata olasz-francia turájáról

Amint a Debreceni Független Újság elsőnek megírta, a Bocskay csapata megelégette a kóborlást és Nápolyból hazafelé vette útját, hogy itthon a játékosok családjuk körében pihenjék ki a nagy ut fáradalmait. Csak igen kevesen tudták a csapat érkezéséről, mert a Debreceni Független Újság sem tudta pontosan az érkezésük idejét, a játékosok hozzátartozói azonban a hozzájuk érkezett táviratokból mégis idejében tudomást szereztek övéik érkezéséről.

Pénteken este 6 órakor csak néhány fanatikus drukker és a játékosok közvetlen hozzátartozói várták izgatottan a gyorsvonat érkezését, amelyen a Bocskay csapatának jönnie kellett. A Bocskay vezetői közül Fényes Endre ügyvezető elnök, Popovits Gyula alelnök, Léty Zoltán dr. főtitkár voltak kint. A pesti gyors pontosan futott be és egymás után ugráltak ki a kocsikból a Bocskay örömtől sugárzó arcú játékosai, akik megilletőve fogadták az első köszöntéseket a hazai környezetben. Természetesen a hozzátartozók gyűrűjéből lehetetlen volt kiszabadulniok s így az

újságíróknak meg kellett elégedni néhány kérdéssel és rövid válasszal.

Minden játékost megkérdeztünk és mindegyikőtől kaptunk egy-egy rövidke feleletet. Markos nemcsak a pályán, hanem a kiszállásnál is a legtürgőbb és az elsőnek távozik feleségével a karján. Boldog, hogy valamennyi mérkőzésen a legjobbat nyújtotta és hogy bár beteg vágott neki a hosszú utnak, minden komolyabb baj nélkül megusztta a „nyugati stílust”. Sorban következik utána Vampetic, aki szintén boldogan mosolygó feleségével a karján indul be a városba. Nincs semmi baj — feleli flegmán — már kihevtem betegséget és az otthoni környezetben hamarosan kipihenem magamat.

A legtöbb érdeklődő Teleky Palit veszi körül. A népszerű Paja jobb szeme fölött, a halánték tájékán hatalmas tapasztakarja a Montpellierben szerzett sérülés nyomait.

— Csúnyán belém fejtelt az a francia hátvéd, két napig feküdtem agyrázkódásban, de most már hála Istennek nincs semmi bajom. Remélem, hogy a

Művész fényképek, nagytítások, olajfestmények
SZIPAL udv. fényképész-nél
Piac ucca 44 Tel. 17 73

seb hamarosan begyógyul és még szépségéhibája sem marad utána.

Ezután jönnek sorra Kevicky, Bertók, Mertin, Fejér dr., Vincze, aki tavaly már egyszer olasz földön töltötte a karácsonyt és az újévet a III. ker. csapattal, majd Buday következik soron, aki csak Budapestén csatlakozott a játékosokhoz. Mátéffy és Horváth Pesten maradtak, míg Szemző hazautazott Miskolcra.

Káldy Zsigmond

Utolsóként Káldy Zsigmond hagyja el a peront, érthetően idegesnek látszik. Mégis az autóg kísérjük és addig is, amíg kényelmesen kibeszélget-hessük magunkat, csinálunk vele egy villám interjút.

— Voltam már sok turán, de a mostanihoz fogható még nem csináltam végig. —

Csak egy nyeltük az 1000 kilométeres utakat és ugráltunk az ország egyik részéből a másikba. Nagyon ideges vagyok, mert most tudtam meg, Püspök-ladányban, hogy édesapámat betegnek beszállították a debreceni klinikára és addig nem tudok nyugodni lenni, amíg meg nem látogatom. A csapat a sok balszerencse ellenére is jobban szerepelt, mint az eredmények mutatják, de a legfontosabb, hogy komoly sérülés nem érte játékosaimat. Molnár az egyetlen, aki heves fájdalomról panaszkodik, de az ő vas szervezete remélhetően hamar tulteszi magát a sérülésen. A Spárta meccsre felkészülünk, aztán rövid pihenő után megkezdjük ismét a komoly munkát a tavaszi fordulóra.

Már bucsuzunk is, mert Káldy Zsigmond siet feleségéhez, gyermekeihez és beteg édesapájához. Nem is zavarjuk tovább, a családi tűzhely tisztelete nekünk is visszavonulást parancsol és a szombati viszontlátás reményében válnak el.

Üvegkereskedelmi Rt.
ADUNK.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Bemutatók Az Apollóban és a Vigszínházban.

Az Apolló mozgósínház új műsora „A nótás asszony” című filmperegett adja a közönség elé. Nem nagy igényű film, de megíti a közepes nivót. Meséje kissé szentimentális, a zenéje jobb is lehetne és főleg modernebb a leadógép, mely nem tudja mellézközrejek nélkül tisztán adni az énekszámokat. A vezető szerepekben Kaethe Dorsch és Hans Heins Bollmann ügyeskedtek. A kísérő műsor olyan igénytelen, hogy rontja a főfilm által elért hatást.

A Vigszínházban Clara Bow főszereplésével pénteken este mutatták be a „Makrancos leány!!” című filmet. Clara Bow művészete egyetlen értéke a filmnek. A filmet B. P. Schubert rendezte nem valami nagy szerencsével. A műsor második részét a „Fehér pokol” c. film töltötte ki. Alaszka hőmezőin játszódik le az izgalmasnak igyekvő história. Különösebb értéke nincs a filmnek, csupán a természeti felvételek figyelemreméltóak.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI

A Csodabár óriási sikere folytán prolongálva január 17-ig.

Az a nagy siker, melyre túlzás nélkül mondva, évek óta nem volt példa, arra az elhatározásra bírta a színház igazgatóját, hogy a hatalmas költséggel megépített Csodabár előadásainak sorozatát egy további héttel meghosszabbítsa. Csakis így van lehetőség

1931
Prima
magol
Piac u
♦♦♦♦
arra, ho
eddig b
hette m
nagysze
csak igy
színház
járó da
megkisé
adásain
a bérlők
jes kére
sága a
azzal tá
Csodabá
mételési
heti Csod
ció foly
dekessé
folytán
likum eg
lett hos
sait, teh
gatósgát
venni, n
(amelye
olyanok
idiglene
vábbi el
mely bé
attrakció
megteki
heti bér
jában le
CSOKO
CSODA
CSODA
1. Tá
2. W
(Kormo
3. Jaj
nyi Bös
4. Bá
Erényi,
5. Ha
6. Ass
(Cselle
7. P
duettje)
8. Ar
Barna
9. Fl
10. A
11. O
12. D
13. F
14. D
15. K
renczy
16. A
♦♦♦♦

Prima gyapju NYAKSÁL
magolcsai Nagy Mihály 1.90 P
Piac ucca 37. sz. (Kisempiom mellett.)

arra, hogy még számos érdeklődő, aki eddig bármely oknál fogva nem nézhetett meg a Csodabár előadását, a nagyszerű játékot megtekinthesse és csak így van arra lehetőség, hogy a színház egy ilyen horribilis kiadással járó darab színrehozatalát a jövőben megkísérelje. Miután a Csodabár előadásainak folytatólagos előadássorozata a bérlőket is érinti, azzal a tiszteletteljes kéréssel fordul a színház igazgatósága a t. bérlőkhöz, hogy a színházat azzal támogattani szíveskedjék, hogy a Csodabár bérelti előadásainak megismétlésébe beleegyeznek. A színház jövő heti Csodabár előadásai a sok új attrakció folytán roppant sokat nyerne a közönségben. A rengeteg jegykereslet folytán a színházbajáró nem bérlő publikum egyöntetű közkívánatára meg kellett hosszabbítani a Csodabár előadásait, tehát nem állott módjában az igazgatóságnak a darabot a műsorról levenni, mert épen a technikai kérdések, (amelyek oly sok pénzt emésztettek fel), olyanok, hogy a darab műsorról való időleges levétele lehetetlenné tenné a további előadásokat is. Amennyiben valamely bérlő nem kívánna a Csodabár új attrakciókkal bővített újabb előadását megtekinteni, úgy szíveskedjenek a jövő heti bérlőteiket a színház titkári irodájában lemondani. A

CSOKONAI-SZÍNHÁZ
CSODABÁR ELŐADÁSAINAK
CSODÁS MŰSORA:

1. Tánc a Csodabárban.
2. Wunder ur, a tulajdonos konferál. (Kormos Ferenc).
3. Jaj, Sári roszul lett. Tercett. (Erényi Böske, Barna Anci, Horváth Lucy).
4. Bár nem csuda. Foxtrott. (Kormos, Erényi, Cselle).
5. Harry dala. (Cselle Lajos).
6. Asszonyom, óh nézzen rám. Tangó. (Cselle Lajos).
7. Papiak mellett. (A Misoga-pár duettje).
8. Angol groteszk duett. (Misoga-Barna Anci).
9. Flamingó szám. (Fáskérthy).
10. Angol valcer. (Ferenczy, Cselle).
11. Orosz tánc. (Pallay Polett).
12. Dance excentrique. (Révy Baby, Erdődy).
13. Foxtrott. (Erényi, Erdődy).
14. Dal a piros rózsáról. (Barna Anci).
15. Kérem egy szóra. Chanson. (Ferenczy Marienn).
16. A Csodabár összes slágerei. Ének-

lik és táncolják a Csodabár összes szereplői.
Hogy mily nagy sikere van a Csodabárnak, legjobb bizonyítéka, hogy szombat estére négy Debrecen környéki közönség be megtekinteni a Csodabár előadásait. A szombati előadásra vidékről eddig 186 darab jegyet rendeltek. Mindenki meg fogja nézni a Csodabárt. Az előadások előtt természetesen ezentul is jazz zene mellett táncolhat a publikum a Csodabárban.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

Készárupiac: Buza 77 kg. tiszavidéki 13.75—14.05, felsőtiszai 13.65—13.75, 78 kg. tiszavidéki 13.90—14.20, felsőtiszai 13.80—13.90, 79 kg. tiszavidéki 14.10—14.60, felsőtiszai 14.00—14.10, 80 kg. tiszavidéki 14.15—14.75, felsőtiszai 14.05—14.15, 81 kg. tiszavidéki 14.15—14.85, felsőtiszai 14.10—14.25. Tengeri tiszántuli 12.50—12.70, egyéb 11.45—11.70.
Határidőpiac: Magyar buza márciusra 14.74—14.75, májusra 15.12—15.13, magyar rozs márciusra 10.28—10.29, tengeri májusra 12.55—12.56.

Terménytőzsde-zárlat.
Csikágó, január 9.

Előző zárlat	Mai zárlat
Cent, bushel	Cent, bushel
Buza:	
Márc. 80.625	81.—
Május 81.875	82.50
Julius 66—66.125	66.875—66
Tengeri:	
Márc. 71.25	73.75
Május 72.625	71.75
Julius 72.625	72.875
Zab:	
Márc. 33.875	33.625
Május 34.375	34.—
Julius 33.50	33.25
Rozs:	
Márc. 42.—	41.625
Május 42.625	42.625
Julius 42.875	43.—

A valuták hivatalos árfolyamai:
Angol font 27.70—27.85, belga frank 79.60—80.00, cseh korona 16.86—16.38, dán korona 152.60—153.20, dinár 10.02—10.10, dollár 569.00—572.00, francia frank 22.45—22.75, hollandi forint 229.70—230.70, lengyel zloty 63.80—64.20, lei 3.365—3.405, léva 4.12—4.18, lira 29.80—30.10, német márka 135.75—136.35, norvég korona 152.75—153.35, osztrák schilling 80.30—80.70, sváici frank 110.50—111.00, svéd korona 152.90—153.50.

Tüzifa eladás.

Folyó hó 12-től (hétfő) kezdve, akác tűzifa, hasáb- és dorongfa kapható, a legutóbb megállapított alacsonyabb áron, a Simonyi uti fakitermelő helyről.
Jelentkezni lehet a városi kertészetben, Nagyerdő 15.

Gazdasági és erdészeti ügyosztály.

Patkányt, egeret,

poloskát, svábhogarat azonnal kiírthat biztos hatású speciális irtószerrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében
Piac ucca 10. szám — Bikával szemben.

SODRONY ÁGYBETÉTEK
legjobb minőségben készít
NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19

Telefon 16-75

Központi fűtést, Vizvezetékét

szakszertelezen készít
GYENES Arany János u.27
Telefon 9-37.

2843/930. vh.
ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Elárverezek Debrecenben, Bethlen u. 45. sz. alatt 1931 január 10-én d. u. 2 órakor 1400 pengőre becsült butorok és egyebekből álló ingóságokat.
Debrecen, 1930 december 17.
Lőrincz Endre kir. jb. vjhajtó.

Legújabb könyvujdonságok!

- Móricz Zsigmond: **Eső leső társaság** 5.60
(A magyar élet nagy írójának életteljes remek új beszései.)
 - Tabéry Géza: **Vátorony**, — 2 kötetben 7.20
(Werbőczy István idejébe visszavissza ez a gazdag cselekményű, pompásan megírt hatalmas történelmi regény.)
 - Molter Károly: **Metánia R. T.** 5.60
(Az „Erdélyiek Karinthjának” ragyogó humoru és gyilkos szatiraju fantasztikus regénye a földalatti erők birodalmából.)
 - Szantó György: **Mata-Hari** 2.80
(A világháború híres kémnőjének szenzációs regénye.)
 - Beöthy — (Kéky): **A magyar irod. kis tükre** 6.60
(Új, bővített kiadás. Nemzeti irodalmunk története a legrégebb időktől napjainkig.)
 - Orbók Attila: **A véres mesgye** 3.60
(Az első magyar revíziós regény egy határmenti falu tragikus életéről.)
 - Székely Mózes: **Zátony**. (Irredenta regény.) 6.20
(A megszállás alatti Erdély szenvedései idegen uralom alatt.)
 - Vieki Braun: **Grand Hotel** 5.40
(A modern nagyvárosi élet ezer alakja, ezer eseménye, ezer titka kavargó a nagyvárosok Grand Hoteljeiben és ebben az izgalmas regényben.)
 - Hauckland: **Két nemzedék** 5.40
(Apák és fiuk összeütközésének nagyerejű mély regénye az élő norvég író egyik legnagyobbjának tollából.)
 - Némirovsky: **A milliomos Golder** 4.—
(Egy beteg milliomos testi és lelki szenvedésekkel telt állandó drámai feszültségekben zajló életének regénye.)
- Kaphatók:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.
könyvkereskedésében. — Ferenc József utca 34. szám.
Könyvujdonságok mindennap érkeznek!

„TANTAL“ és más folytonégő KALYHAK
BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Piac ucca 7. Kóstul szobor mellett

Remek festmények
vásznonra preparált
gyönyörű színes másolatai

olcsó árakon, gyönyörű keretekben
már 22 pengőtől kezdve
már 2 pengős havi részletfizetésre is vásárolhatók

<i>Ferenczy</i>	<i>Corot</i>
<i>Iványi-Grünwald</i>	<i>Millet</i>
<i>Kézdi-Kovács</i>	<i>Monstedt</i>
<i>László Fülöp</i>	<i>Murillo</i>
<i>Mednyánszky</i>	<i>Rafael</i>
<i>Mészöly</i>	<i>Tizian</i>
<i>Padt</i>	<i>Watteau</i>
<i>Rudnay</i>	
<i>Szinnyei-Merse</i>	
<i>Tull stb. stb.</i>	

leghíresebb festményeknek vászonnal preparált művészi kivitelű színes másolatot izléses keretkezésben.
AZ OTTHON DISZE A KÉP.
DISZITSE LAKÁSÁT A LEGKIVÁLÓBB MESTERMŰVEK TÖKÉLETES MÁSOLATAIVAL.

Tekintse meg vételkényszer nélkül
Hegedüs és Sándor Rt.
műkereskedésében, Piac ucca 34.
Tessék kirakatainkat megtekinteni!

Rózsa ucca 2.

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPON J. LEN. K. MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASÁRGABR BETÉVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 13. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT. PIAC UCCA 49. SZÁM. FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Állást keresők

Okl. születő,
egyben éves bizonyítványokkal bíró ápolónő orvosi rendelőbe, vagy privát beteghez is ajánlkozok. Szíves megkeresést a kiadóba kér „Ápolónő” jelige alatt.
122—d

Okleveles
gyorsírás tanárnő elvállal magánórákat és előkészít gyors- és gépirás vizsgára. Ferenc József ut 22., III. 3. 1538-b

Képesített
kömüvesmester elfoglalta valamely készpénzfizetéses állást. Cim: Wass István, Hajduböszörmény, Gyár ucca 4. sz. 1566—b

Okleveles
gyorsírás tanárnő elvállal magánórákat és előkészít gyors- és gépirás vizsgákra. Ferenc József ut 22., III. 3. 1538-b

Okleveles
tanítónő keresztény gyermekeknek elemi osztályú órákat ad. Esetleg német nyelv és zongora oktatással. Cim a kiadóban. 60—b

Legszerényebb
fizetésért bármilyen irodai alkalmazást vagy óráknyelvéseket vállal perfekt könyvelő. Megkereséseket: „Mérlegképes” jeligére kiadóhivatalhoz kér. 70—c

2000 pengő
évadékkal — házfelújítási, portási, pénzbeszedői vagy bankszolgái állást keresek. Cim a kiadóban. 83—a

Vétel

Zálogcédulát
veszek minden tárgyról a legmagasabb áron. Vár u. 6. 1999—d

Régi bélyegeket,
könyveket, pénzeket, képeket veszek: Debrecen, Mester ucca 12. 2006—c

Százaz
morzsolt tengeri csutkát veszek. Cim a kiadóban. 2002—b

Ingatlan

Varga u. 9. sz.
ház azonnal eladó. Értekezni II. ajtó. 1535—b

Jól jövedelmező ház
olcsón eladó. Uccai butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Nagyon szép szalon garnitúra eladó. Csonka ucca 9.

Eladó
két szobás telepi ház melék helyiségekkel részlettetésre is. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 79—a

Vagyonos hentes
és mészárosoknak soha nem kínálkozó kedvezőbb alkalom, a város legforgalmasabb részén nagy üzlethelyiségekkel, többrendbeli lakással, jégveremmel, sarokház elköltözés miatt eladó. Jövedelmezőség 10%. Cim a kiadóban. 2010—b

Olajütő
86. házastelek két szoba, konyhás lakással kedvező fizetéssel eladó vagy kiadó. Borz u. 15. 1987—b

Betételő

Kovácsmester,
elsősorú munkaerő, ki a gazdasági munkákban és patkolásban nagy jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. — Gróf Semsey uradalom nagyháti gazdaságába. 68—d

Két
szoba, konyha, előszoba, kamara, villanyvilágítás, modern új festés azonnal kiadó. Csendes udvar, vasút és csendőrlaktanya közelében. Budai Ezsaiás uccából nyíló Tarr ucca 3. sz. 61—b

Mindenes
bejárónő felvétetik. Teleki u. 29., keleti lakásban. 1517—b

Irodai
gyakorlattal bíró kisasszony állást keres, lehetőleg ügyvédi irodába. „Szorgalmas”. 1964—c

Hosszu
bizonyítványokkal bíró intelligens urileány elhelyezkedne gyermek mellé. Cim: Molnár Ilona, Cserepes ucca 26. sz. 1970—b

Megbízható
takarítónőt keresek. Cim: Alföldi Takarékpénztár, főpénztárnál. 24—d

Ügyes tanuló lányokat
felveszek. Szabó Kata női divatterme, Piac ucca 63., I. em. 1989—d

Mindenes
leányt, aki főzni tud, január tizenötödikére felveszünk. Széchenyi ucca 25., emelet. 2001—b

Kifutó fiu
azonnalra felvétetik. Korzó Drogéria, Piac u. 42. 2005—a

Alkalmazunk
új biztosítási ágazat művelésére nagy ismerettségű és összeköttetésekkel bíró urhölgyeket és urakat fix javadalmazással. Magyar Hollandi Biztosító Rt., Ferenc József ut 44. 2008—b

Ujságkihordók
azonnal felvétetnek. Bozzai telep, Csóka Pál ucca 3. 75—a

Jól bevezetett
fűszerügyenők, a szakmában teljesen jártas, felvétetik Lindenfeldnél, Degenfeldtér. 2009—b

Ügyes
kifutó lányt azonnal felveszek. Svájci tejivó, Piac u. 26. 2010—a

Jó bizonyítványal
rendelkező szobalányt keresek január 15-re és szeptember 1-re. Dr. Lárencz Béla fogorvos, — Batthyány u. 1., I. em. 82—b

Üzletvezetőnőt
4—500 pengő kaucióval felveszek. Cim a kiadóban. 40a
Palántos
dinnyetermeléshez felesmunkásokat keresünk. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 33—a

Kiadólabái

Hatvan u. 18.
sz. alatt II. emeleti 3 szobás, fürdőszobás modern lakás kiadó május 1-re. Dr. Sebestyén, Piac u. 49. 37—d

Szerény,
de világos egészséges szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1745—d

GYÖNYÖRŰ
világos 5 szobás III-ik emeleti uccai lakás minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) azonnalra kiadó. Értekezni Piac ucca 34. sz. alatt, könyvkereskedésben. 750—d

Kiadó
szerény, de világos egészséges szoba a központban. Cim a kiadóban. 1745—d

Uccai
4 szobás komfortos lakás májusra kiadó. Simonffy u. 32. 42—d

Uccai
4 szobás komfortos lakás májusra kiadó. József kir. herceg u. 12. 42—d

4 szobás
udvari lakás május 1-re kiadó. Rákóczi u. 8. 15—b

Központi
fűtéssel uccai butorozott szoba kiadó. Iparkamara, II. kapu, III. 6. 1961—b

Püspöki palotában
csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg fürdőszobahasználattal. Cim a Kölcse könyvtárban, Széchenyi ucca. 1417—d

Kiadó
február elsejére mindenhez közel egy szoba, konyha, előszoba, pince intelligens kis családnak. Megtudható a kiadóban. 1973—b

Kiadó
lakás, előszoba, egy szoba, konyhával, mosókonyha, — pince. Kishegyesi ut 19. 80—a

Elegánsan
butorozott uccai parkettes szoba fürdőszoba használat kiadó. Hatvan u. 35. 2011—b

Butorozott
szoba két urnak kiadó, személyenként 60 pengőért teljes ellátással. Darabos ucca 29., étkezde. 71—c

Májusra
beköltözhető három szobás jó ház eladó áron alól is a Homokkertben az iskola közelében. Értekezni lehet: Cserepes u. 7. sz. 59—a

Lakást keresők

Középkoru
gyermektelen házaspár központban vagy annak közelében modern kétszobás, fürdőszobás lakást keres. Ajánlatokat „Május elsejére” jeligére a kiadóba. 100—d

Vátelek

Csapó u. 6.
sz. alatt modern üzlethelyiség (volt Kanczler-féle) portállal és üzleti berendezéssel, hozzátartozó udvari helyiséggel február 1-re kiadó Felvilágosítást ad dr. Sebestyén ügyvéd, Piac u. 49. 37—d

Üzlethelyiséget
keresek, esetleg felerészben is főpótától Bikáig. Cim a kiadóban. 1832—b

Egy
nagy és kisebb üzlethelyiség kiadó. Hatvan ucca 15. szám. 1419—d

Üzlethelyiség,
minden célra alkalmas, olcsón Csapó u. 93., új üzletházban kiadó. 42—d

Hatvan u. 18.
sz. alatti sarokházban modern saroküzlethelyiség 3 kirakattal május 1-re kiadó. Felvilágosítást ad dr. Sebestyén ügyvéd, Piac u. 49. 37—d

Eladós

Vaskályha
kisebb fajta, jókarban levő, olcsón eladó. — Rosenfeld, Diófa ucca 15. 1543—d

Figyelem!
3 lámpás rádió, amely hangszóró vételre is alkalmas, Philips csodacsövel D. L. G. 1-es fűtő acumulátor, 9 voltos, anód acumulátor, egy pár fejhallgatóval jutányos áron eladó. Diófa ucca 15. 1037—d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100—d

Antik
fotelek, teljes garnitúrák, vitrinek, könyvszekrény, — komód, szekrények stb. kaphatók. Hunyadi u. 26., bejárat Erzsébet u. 50. 1954—b

Tiszta
faj bécsi kék nyulak olcsón eladók. Lorántffy u. 32. 1550—c

Értesítjük

tisztelt hirdető feleinket, hogy apró- és kockahirdetéseiket legkésőbb délután 5 óráig sziveskedjenek kiadóhivatalunkban feladni, mert csak így áll módunkban azokat másnapi számunkban leközzölni. Egyéb hirdetések, mint pl. rendes szövegszerű reklámok, ezután is éjjel 11 óráig feladhatók.

A Debreceni Független Ujság kiadóhivatala.

Burgonya
nyári 15, őszi 12, Ella 8, fehér 6.50, bab 30, hagyma 7, lencse 35 házhoz szállítva Murvainál, Vár u. 11. 2007a

Indián
oldalkocsi jókarban, 320 P eladó. Hadházon, Morvai, Horthy Miklós ucca. 54—b

Ski,
210-es nagyság, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 21—e

Emdeni
fajlibák eladók. Mester ucca 29. 84—c

Tóby József
ujléta fajborainak kimérése literenként 68 f-ért Kossuth ucca 9. (kapu alatt). 72—c

Kézimunkák
óriási választékban készen, kezdve, előhúzza, festve, féláron Szilágyinál, Széchenyi 1. 1962—d

Ótengeri
három mázsa eladó. Rothermere ucca 48. sz. 20—a zsebet u. 50. 1955—b

Kitűnő
szeki széna, lucerna, nagyobb mennyiségben, egy jókarban levő stráfszekér eladó Nádudvaron, plébánosnái. 1540—b

Jókarban
levő férfiöltöny, cipő és női télikabát eladó. Batthyány u. 16., ajtó 2. 3—a

Hosszu zongora
bérbeadó. Rézist és más ingóság eladó. Batthyány 13., I. emelet. 36—a

Olcsó tűzifa.
2 P 95 fillérért adunk egy mázsa 2 éves száraz akác-, tölgyfát felaprítva annak, aki bármilyen szemet vásárol szemet, 3 P 40 fillérért kapja a fát. Bükkfa aprítva 3 P 80 fill. Akác-, tölgy-, szilverszámfa igen olcsón. Faterkedelmi, Hunyadi u. 8. 44—c

Teherautók,
2—5 tonnások, magyar és külföldi gyártmányok, továbbá pótkocsik jutányosan kaphatók. Budapest, VI., Teve ucca 6—8. Fejes Jenő mérnök. 1659—d

Eladó
gyönyörű szekreter antik komód, könyvszekrény, tükör ráma. Seprenyi, Apaffy u. 28. 58—a

Antik
fotelek, asztalok és egyéb egyes butorok műasztalosnál, Miklós ucca 51. 1996—a

Fajborok
saját termés, alacsony áron literenként is. Hordótételnél engedmény. Arany János ucca 30. 67—b

Butorfélek,
u. m.: ebédasztal, szekrények, függönyök, képek, szőnyeg stb. rendkívül olcsón eladók. Vár u. 6. 1998c

Pénz

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít házakra, földre Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 76—a

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna ucca 10—12. szám, Batthyány ucca sarok, bérpalota. 1965d

Különféle

Elveszett
egy háromszínű macska. Ismertető jele: fél arca fekete, fél sárga. Megtaláló nagy jutalommal részesül. Csapó u. 21. Jankovits tábornok. 1991—c

Ferenc József ut 26.,
Gambriussal szemben minden igényt kielégítő elsőrendű uriszabóság. — Olcsó fazonárak! 1500—d

Korzó
étkezdében a főtér központján bálmulatos olcsón étkezhet, elsőrendű házi kosztot, jól fűtött, csinosan berendezett étteremben. Abonensseknek árkedvezmény. Piac u. 42., udvarban. 1526—b

HUSFUSTÖLÉS
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt. 1231d

Uriembereket
ebédkosztra, bentétkezésre felveszek. Kosztot kihordásra is adok. Cim a kiadóban. 1485—d

CHAMOTTE TEGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100—d

Sapkaák
legszebb kivitelben készítenek. Kossuth ucca 26. sz. Wallerstein sapkakészítő. 1081—c

Keresek
lehetőleg belterületen különálló gazdasági épületekkel néhány holdas kiadó kisebb tanyát. Cimet a kiadóba kérem leadni. 1567—c

Kóser
husfűstölést elvállal özvegy Krónné, Simonffy u. 45. 1741—e

Gépirást,
sokszorosítást vállalnak — Wirth nővérek olcsó árban. Piac 59., III. em. 1958—c

Magánnyomozó
vidéken is megfigyel, informál, kutat. Iroda: Attila-tér 6. 1521—a

Két
szép kirakat jó helyen kiadó. Cim a kiadóban. 39—a

Élőhal
ierákat megnyitott Piac u. 9. alatt. Allandóan kaphatók a legszebb élőhalak, legszolidabb árak mellett. Pártfogást kér Elías Albertné halkereskedő, ü. v. Kohn Sándor. 1979—d

Dinnyetermeléshez
hevesi feles munkásokat keresünk. — Jelentkezhetnek: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 78—a

Kiadó
egy hold kitűnő felkerített konyhakertészeti föld lakással. Jelentkezhetnek: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 77—a

Ok

Félhivatalos lap szerint az okleveles tanárnő elvállal magánórákat és előkészít gyors- és gépirás vizsgákra. Ferenc József ut 22., III. 3. 1538-b